

विमाली शान्त

का. १०, अंक ३, मेरिल २०१४

विश्वासबाट एकताको पेरा फराकिलो हुँदै ।

Ikeda International School

Introducing Soka Education

Our Features:

- Education based on Soka Education.
- Education through participatory approach.
- Exchange program with different countries for talented students. (India, Singapore, Japan)
- Scholarship for class toppers (Grade VIII onwards).
- Scholarship offered to school topper in SLC in Soka Ikeda Women College, Chennai, India.
- Free Japanese classes from class I onwards.
- Computer class with updated computer lab and library.
- Extra curricular activities like music, dance, Japanese drumming, taekondo, scout, swimming, art, craft and many more.
- Transportation facilities.
- Routine health check up once in a month.
- Parental education through parents club.
- Workshops and seminars for parents (Health and social issues).
- 100% success in SLC.
- Montessori education system - pre primary.
- Games and other extra activities for pre primary students in order to enhance their creativity.
 - Each Child is Valued (Maximum 20 to 25 students in each class).
 - Hostel facility with Homely environment.

IKEDA INTERNATIONAL SCHOOL
Ravibhawan, Next to Machha Gate
Tel.: 4-279878, P.O.Box: 9340

ਬਾਰੁਬਾਰ ਤਫ਼ਤ ਸ਼੍ਰੋਤਹਲੁ

ਨਿਚਿਰੇਨ ਦਾਇਸ਼ੋਨਿਨਕਾ ਲੇਖਹਲੁਕੋ ਪਹਿਲੋ ਅਧਿਆਯਲਾਈ WND-1 ਰ ਕਮਸ਼ ਦੋਸ਼੍ਟੋ ਅਧਿਆਯਲਾਈ WND-2 ਪਛਾਡੀ ਪ੍ਰਤਿ ਨਮ੍ਬਰ ਲੇਖਿਏਕੋ ਛ।

ਨਿਚਿਰੇਨ ਦਾਇਸ਼ੋਨਿਨਕੋ ਗੋਸ਼ੋ ਸਂਗ੍ਰਹਲਾਈ GZ ਪਛਾਡੀ ਪ੍ਰਤਿ ਨਮ੍ਬਰ ਲੇਖਿਏਕੋ ਛ।

ਮੌਖਿਕ ਰੂਪਮਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਗਰਿਏਕੋ ਉਪਦੇਸ਼ਹਲੁਕੋ ਰੇਕਡਲਾਈ OTT ਪਛਾਡੀ ਪ੍ਰਤਿ ਨਮ੍ਬਰ ਲੇਖਿਏਕੋ ਛ।

Burton Watson (ਵਰਟਨ ਵਾਤਸਨ) ਦਾਰਾ ਅਨੁਵਾਦ ਗਰਿਏਕੋ ਸਫ਼ਰਮਪੁਣਡਰੀਕ ਸੁਤ੍ਰਲਾਈ LS ਪਛਾਡੀ ਪ੍ਰਤਿ ਨਮ੍ਬਰ ਲੇਖਿਏਕੋ ਛ।

सम्पादकको कलम (साहस्रिक आस्थाको लागि अध्ययन)	२	
छलफल सभाको विषय (सदाउ । म तनावमा हु)	३	
विजय तर्फ (युवाको अर्थ/आस्थाको शक्ति/वास्तविक सुख आफे भित्र निहित हुन्छ)	७	
प्रश्न /उत्तर (अध्ययन किन महत्वपूर्ण ह ?)	१४	
एस.जि.आई. का अध्यक्ष इकेदाको निबन्ध (सदैव आफूलाई गोशोमा आधारित गर्दै)	१६	
नेपाल एस.जि.आई. गतिविधि (युवा वर्गको १७ औ साधारण सभा)	२०	
मार्गदर्शन (युवा महिला वर्गका लागि)	२२	
हृदयको सजाना (गरिब महिलाको दियो)	२५	
भविष्यक सिर्जना गर्दै (मलाई अलिकर्ति समस्या पन्यो कि, नाम् स्योहो रेङ्गे क्यो प्रार्थना गरिहाल्दू)	२८	
सकारात्मक प्रवृत्ति भएका मानिसहरूले अक्सर तनावलाई सहज रूपमा लिने गर्दछन् । उनीहरूले चुनौतीहरूको सामना गर्न तनावलाई सकारात्मक शक्तिमा रूपान्तरण गर्न सक्छन् । तिनीहरू मूल्य सिर्जना गर्ने मानिसहरू हुन् । उनीहरूले गुनासो गर्देनन् ।	२८	

प्रधान सम्पादक : श्रीमती सहना श्रेष्ठ
सह सम्पादक : श्री कृष्ण द्वार्दी सुश्री युरिका शाक्य श्री विजेन श्रेष्ठ
कम्प्युटर कला सल्लाहकार : श्री नविन मानन्धर
स्टिपोर्टर : सुश्री दिक्षा सिंह
पुस्तक रिर्हर : श्री बलक्ष्मण डंगोल
सर्वाधिकार : नेपाल सोका वाक्काई इन्टरनेशनलमा सुरक्षित
फोन नं : ४०३८४८२ ४०३८४८३ **पोब :** ७८८, कलंकी काठमाडौं, नेपाल ।
मूल्य : रु ३० ।

साहसीक आरथाको लागि अध्ययन

नव वर्ष २०७१ सालको उपलक्ष्यमा नेपाल एस.जि.आई. का सम्पूर्ण सदस्यहरूलाई सुख, समृद्धि र सु-स्वास्थ्यको कामना गर्न चाहन्तु ।

हाम्रो जीवनमा बुद्धत्व अवस्था विद्यमान रहे जस्तै आधारभूत अन्धकारको अवस्था पनि रहेको हुन्छ जस्तै आलस्य, विध्वंशकता अस्त्र र आफूलाई सहयोग नगर्ने भावना आदि । तर जब हामी बुद्धत्वलाई विकास गर्छौं, वातावरणमा ती दानवीय शक्तिहरू निरुत्साहित हुँदै अवरोधहरूको रूपमा देखा पर्नुको साथै तीनीहरू हामी भित्र शंका र कमजोरीको रूपमा देखा पर्दछन् । निचिरेन दाइशोनिन भन्नु हुन्छ, “कायरक्ने हातमा तरवारको कुनै अर्थ हुँदैन ।” त्यस्तै सद्गुरुपुण्डरीक सूत्रको शक्तिशाली तरवार आस्थावान व्यक्तिले मात्र प्रयोग गर्न सकिन्छ । अर्को शब्दमा भन्ने हो भने बुद्ध धर्मको साधनाको मुख्य कुरा भनेको साहसिक आस्था हुनु हो । साहसिक आस्था हुनुका लागि बाँदू शिक्षाहरूको अध्ययन महत्वपूर्ण हुन्छ ।

निचिरेनको बुद्धधर्मको साधनाका तीन प्रमुख खम्बा भनेको आस्था, साधना र अध्ययन हुन् । आस्था भन्नाले गोहोन्जोन माथि पूर्ण विश्वास हुनु हो । साधना भन्दा आफ्नो र अस्त्रको सुखको लागि प्रार्थना र यस बुद्धधर्मको शिक्षा अस्त्रलाई सिकाउने र अध्ययन भन्दा दाइशोनिनको शिक्षालाई आत्म साथ गरि यसबाट उत्पन्न शक्तिशाली भावनालाई सबै मानिसको बुद्धत्व प्राप्तीको लागि समर्पित गर्ने र यस अद्भूत नियमलाई प्रचार-प्रसार गर्दा आउने कुनै पनि कष्ट माथि विजय प्राप्ति गर्ने हो ।

आस्था बलियो बनाउन अध्ययनको महत्वपूर्ण भूमिका हुन आउँछ । यो एस.जि.आई. को मुटु पनि हो । हामीले दाइशोनिनको लेखहरू तथा बुद्धधर्मको सिद्धान्तहरू

अध्ययन गर्दछौं, यसको उद्देश्य यो हो कि, हामीले आफ्नो अगाडि रहेका व्यक्तिलाई प्रोत्साहन गर्न सक्नु, समस्याको सामना गर्न सक्ने विवेकको प्रस्फुटन गर्न सक्नु र बुद्धत्वको जीवनावस्थालाई प्रकट गरि महान विजयको ढोका खोल्न सक्नु । सोक्त गाककाईका प्रथम अध्यक्ष माकिगुचिको पालामा, सैनिक शासन तथा दवावका कारण धेरैले यस आस्थालाई त्यागेका थिए । तर अध्यक्ष माकिगुचि र शिष्य तोदले त्यागेन् बरू यस धर्मको लागि ज्यान दिनसम्म तयार हुनु भयो । यसको कारण वहाँहरू बाँदू अध्ययनमा तथा बाँदू लेखहरूमा पोख्त थिए र सत्य धर्म प्रति पूर्ण विश्वस्त थिए । सोका गाककाईमा “बुद्धधर्म सधै मुख्य हुन्छ र निचिरेन दाइशोनिनको लेखहरू आधारभूत जग हुन्छ । दाइशोनिन भन्नु हुन्छ “आफूलाई साधना र अध्ययनको दुई किसिमको मार्गमा लगाउनुस् । साधना र अध्ययन विना त्यहाँ बुद्धधर्म हुन सक्दैन । (WND-1, पा. ३८६)

हामीहरू सबै अब आउने विशेष अध्ययन अभियानको तीन महिनामा हामीले पूर्ण रूपले बुद्धधर्मको आधारभूत शिक्षाहरू गोशो तथा इकेदा सेन्सेङ्को मार्गदर्शनहरूलाई अध्ययन गरौ ।

हरेक दिन केही समय अध्ययनलाई छुट्याउँ, राम्रो लागेका कुराहरूलाई अरूसंग बाँडौ र निरन्तर प्रयास गर्दै कोसेनस्फुको अभियानलाई निरन्तरता दिउँ ।

एहना शान्ति

हिमाली शान्ति
सम्पादक

सधाउ ! म तनावमा हु !

हामीले हरेक दिनको विभिन्न दबाव र कठिन परिस्थितिहरूलाई कसरी सुलझाउँछौं ? त्यसलाई सुलझाउन नसक्दा तनाव हुन सक्छ । आजभोलि, मानिसहरू अक्सर सामाजिक र मानसिक तनावबाट ग्रष्ट हुन्छन् जुन मानव सम्बन्ध, काम, विद्यालय, आर्थिक चिन्ता, मनपर्ने मान्छेको मृत्यु, रोग, दुर्घटना र प्राकृतिक प्रकोप आदिबाट हुन सक्छन् ।

कस्तो व्यक्तित्वको भुक्तव तनावसंग हुन्छ ?

तनावका कारण गरिने प्रतिक्रिया मानिस अनुसार फरक फरक हुन्छन् । मानिसहरूको व्यक्तित्व, बानी - व्यवहोरा जीवन शैली, मूल्य र साथीभाई तथा परिवारको साथ हुनु र नहुनु जस्ता कुरामा तनाव निर्भर गर्दछ ।

विशेषगरि भिन्न प्रकृतिको आचरण देखाउनेहरू तनावग्रष्ट हुने व्यापक मान्यता रहेको छ । यस्ता मानिसहरू गम्भीर,

जिम्मेवार, कर्तव्यनिष्ठ, अनम्य, पूर्णतावादी, शोख नभएको, आफू प्रति अरूको अनुमानमा चिन्तित रहने र आफ्नो विचार र भावनाहरू व्यक्त गर्न असक्षम हुने प्रवृत्तिका हुने हुन्छन् ।

अर्कोतर्फ, सकारात्मक प्रवृत्ति भएका मानिसहरूले अक्सर तनावलाई सहज रूपमा लिने गर्दछन् । उनीहरूले चुनौतीहरूको सामना गर्न तनावलाई सकारात्मक शक्तिमा रूपान्तरण गर्न सक्छन् । तिनीहरू मूल्य सिर्जना गर्ने मानिसहरू हुन् । उनीहरूले गुनासो गर्देनन् ।

तनावलाई प्रबन्ध

एस.जि.आई. का अध्यक्ष इकेदाले भन्नुभयो, “जीवनमा नकारात्मक कुरालाई पनि केही सकारात्मक कुरामा रूपान्तरण गर्ने अद्भूत क्षमता विद्यमान रहेको हुन्छ । जीवनलाई मूल आधारभूत स्तरबाट हेर्दा, जीवन भनेको आफ्नै भित्री संकल्प वा मन द्वारा सिर्जना भएको हुन्छ । आस्थावान् व्यक्तिमा यो कुरा अभ बढी लागू हुन्छ । तनावको असर पनि आस्थावान व्यक्तिमा नै धेरै हुन्छ । तसर्थ, प्रश्न यो हो कि माथि आकाशमा उड्न हामीले तनावलाई हाम्रो पखेटा मूनी हावाको रूपमा प्रयोग गर्छौं वा उछित्तिन पुग्छौं । हामी प्रत्येकमा हाम्रो आफ्नै मन र भित्री संकल्पद्वारा उक्त कुराको निर्णय गर्ने क्षमता निहित छ ।

त्यसर्थ, तनाव, उत्कृष्ट जीवन जीउनको लागि एक अपरिहार्य तत्व हो । ”

तनावको प्रबन्ध गर्ने सन्दर्भमा, सबै तनावको रोकथाम जादुसरी हुँदैन र त्यहाँ विभिन्न धेरै विकल्पहरू हुन्छन् भन्ने कुरा याद राख्नु महत्वपूर्ण हुन्छ । तनाव सुलभाउने उत्तम उपाय भनेको सकारात्मक भावनाका साथ अगाडि बढाने प्रवृत्ति हुनु हो ।

अध्यक्ष इकेदा भन्नुहुन्छ: “हामी आफू प्रति सच्चा हुनुपर्दछ । यदि हामी सधैँ आफूलाई अरूसंग दाँज्ने वा अरूले के सोच्चान् भन्ने कुरामा बढी चिन्तित हुन्छौं भने हामीले आफूलाई संकुचित र सीमिततामा राख्छौं । हामी प्रत्येक व्यक्ति आफ्नै कथाको नायक र हिमायती हौं । जीवन जीउने उत्तम उपाय भनेको आफ्नो निर्णय आफै बनाउनुका साथै आफ्नो दृढ विश्वासमा अडिग रहनु हो । हामी आफू जस्तो छौं, त्यस्तो हुनुमा स्वतन्त्र अनुभव गर्नु पर्छ । अरूले के सोच्चान् भनेर अति चिन्तित हुनुले कुनैपनि हालतमा करैलाई सुखी बनाउन सक्दैन । धेरै लामो समयसम्म बाँच्ने मानिसहरू आशावादी हुन्छन् भन्ने कुरा के सत्य होइन र ?”

अक्सर, तनावले ग्रस्त धेरै जसो मानिसहरूले अरूले के भन्छन् होला भन्ने कुरामा चिन्तित हुन्छन् । उनीहरूको आफू प्रतिको सोच कठोर हुने गर्दछ । आफू कस्तो हुनुपर्छ र आफूले के सोच्चुपर्छ भन्ने उनीहरूको कठोर धारणाहरू हुन्छन् । अलि भिन्न स्वभावका कारण ती व्यक्तिहरूले विस्तारै आफ्नो सच्चा भावनाहरू व्यक्त गर्न असमर्थ हुन्छन् ।

हाम्रो वारेमा अरूले के सोच्चन् भनेर चिन्ता गर्नु

अध्यक्ष इकेदा भन्नुहुन्छ: “हामी आफू प्रति सच्चा हुनुपर्दछ । यदि हामी सधैँ आफूलाई अरूसंग दाँज्ने वा अरूले के सोच्चान् भन्ने कुरामा बढी चिन्तित हुन्छौं भने हामीले आफूलाई संकुचित र सीमिततामा राख्छौं । हामी प्रत्येक व्यक्ति आफ्नै कथाको नायक र हिमायती हौं । जीवन जीउने उत्तम उपाय भनेको आफ्नो निर्णय आफै बनाउनुका साथै आफ्नो दृढ विश्वासमा अडिग रहनु हो । हामी आफू जस्तो छौं, त्यस्तो हुनुमा स्वतन्त्र अनुभव गर्नु पर्छ । अरूले के सोच्चान् भनेर अति चिन्तित हुनुले कुनैपनि हालतमा करैलाई सुखी बनाउन सक्दैन । धेरै लामो समयसम्म बाँच्ने मानिसहरू आशावादी हुन्छन् भन्ने कुरा के सत्य होइन र ?”

प्रश्नन्ता र हाँसो पनि तनाव हटाउने महत्वपूर्ण माध्यम हो । जब हामी हाँस्छौं, मस्तिष्कले अंतःस्राव (हमोन) जारी गर्दछ जसले पीडालाई आराम गर्नुका साथै प्रतिरक्षित प्रणालीलाई उत्तेजित गर्दछ । स्वतन्त्र भएर कुरा गर्न सक्ने र कुनैपनि कुराको वारेमा सल्लाह लिन सक्ने मित्रहरू हुनु महत्वपूर्ण छ । सबै कुराको वारेमा आफैले मात्र चिन्ता लिनु कहिल्यै फलदायी हुँदैन । तपाईं निराशावादीको भयानक चक्रमा फस्नुहोन्छ । तपाईंको कुरा सुनिदिनाले पनि चिकित्सकीय उपचारको काम गर्नेछ जसले तपाईंलाई धेरै रामो महशुस गराउँदछ । हामी वरिपरिका मानिसहरू विशेषगरि,

हाम्रो परिवारको समझदारी र हेरेविचार हुनु अत्यावश्यक छ । यसैकारण पनि एस.जि.आई. ले घर भ्रमण (*Home visit*) र व्यक्तिगत संवादलाई जोड दिएको छ जुन सदस्य र लिडरहरूलाई विशेषगरि, कठिन समयमा एक अर्कालाई परस्पर हाँसला दिने माध्यम हो ।

आपनो संसारको आकारलाई ठूलो बनाउनु हुन्छ, तपाईं आफू भित्रको “नयाँ व्यक्ति” पाउन सक्नु हुन्छ र जीवनको आनन्द अत्यधिक रूपमा बढ्नेछ । त्यसर्थमा, एस.जि.आई. गतिविधिहरू तनाव हटाउने ठूलो उपाय हुन सक्छन् ।

स्फूर्ति र आरामको लागि समय निकाल्नुस्

तनावबाट सताइरहेको महशुस हुँदा स्वास्थ्यलाभ र आरामको लागि पर्याप्त समय निकाल्नु नै पर्दछ । स्फूर्तिको लागि निन्द्रा, पौष्टिक खाना, मनतातो पानीमा स्नान वा हल्का व्यायाम गर्न सकिन्छ । व्यस्त समयमा स्फूर्तिको निमित्त समय निकाल्न गाहो भएतापनि दिनचर्यालाई बदलेर स्फूर्त रहने वैकल्पिक उपायहरू खोज्नु पर्दछ । हरेक दिन हामीसंग आराम गर्ने समय हुनुपर्छ चाहे त्यो १० वा १५ मिनेट नै किन नहोस् । तपाईलाई जसरी मनपर्छ त्यसरी आराम गर्न सक्नु हुन्छ जस्तै संगीत सुनेर, सौख्यन काममा रमाएर वा तपाईलाई उचित लाग्ने कुनै काम गरेर । तपाईले आफ्नो जीवनमा केही विविधता ल्याउँदै आफ्नो समयलाई “काम गर्ने समय” र “आराम गर्ने समय” मा बाँड्न सक्नु हुन्छ ।

कुनै कार्यमा इमान्दारीतापूर्वक संलग्न भएमा त्यसले हामीलाई शर्किदिन्छ जसले तनाव हुन दिँदैन । अर्कोतर्फ, हामी यस्तिकै दिवा स्वप्नमा बसेर मस्तिष्कलाई खाली बनाउँछौं भने तनावले स्वतः हाम्रो जीवनलाई नियन्त्रण गर्नेछ । हामीले तनाव संग कति सफलतापूर्वक सामना गन्यौ भन्ने कुरा, हामीले जीवनमा लक्ष्य सम्पन्न गर्ने छ कि छैन भन्ने कुरामा निर्भर हुन्छ । यो हामी जीउने व्यक्तिगत दर्शनको कुरा हो ।

आफूलाई आराम दिने अर्को उपाय भनेको मानिसहरूसंग नयाँ सम्बन्धहरू बनाउनुका साथै विभिन्न अनुभव र पृष्ठभूमि बोकेका मानिसहरूसंग अन्तर्रक्षिया गर्नु हो । जब तपाईले

बुद्धधर्ममा केही पनि स्वर जाँदैन

अध्यक्ष इकेदा व्याख्या गर्नुहुन्छ कि, “बुद्धधर्ममा केही कुरा पनि स्वर जाँदैन । अवश्य पनि, आस्था हुनु भन्नाले हामी कहिल्यै तनाव ग्रस्त हुन सक्दैनौ भन्ने होइन । मानौ कि, अरूको निमित्त कार्य गर्दा, सदैव धेरै शक्ति खर्चिनु पर्ने हुन्छ जसले गर्दा धेरै थाक्छौं । तर त्यसैले नै हाम्रो प्रयासहरूलाई महान र हाम्रो जीवनलाई मजबुत र अभ बढी स्वस्य बनाउँछ ।

आफूलाई आराम दिने अर्को उपाय
अनैको मानिसहरूसंग नयाँ
सम्बन्धहरू बनाउनुका साथै
विभिन्न अनुभव २ पृष्ठभूमि
बोकेका मानिसहरूसंग

अन्तरिक्षिया गर्नु हो । जब तपाईले आफ्नो संसारको आकारलाई ठूलो बनाउनु हुन्छ, तपाईं आफू भित्रको “नयाँ व्यक्ति” पाउन सक्नु हुन्छ २ जीवनको आनन्द अत्यधिक रूपमा बढ्नेछ । त्यसर्थमा उसजिआई गतिविधिहरू तनाव हटाउने ठूलो उपाय हुन सक्छन् ।

“बुद्धिमते सांसारिक इच्छाहरू नै बोधिज्ञान हुन् भन्ने सिकाउँछ । जीवन, दुःखहरूबाट कहिल्यै पनि पूर्णतया मुक्त हुँदैन । अतः समस्याहरू भनेको प्रयास र प्रगतिको प्रेरणात्मक शक्ति हो । जब हामीले आफ्नो जीवन-शक्तिलाई अद्भूत धर्म द्वारा बलियो बनाउँछौं, सम्पूर्ण सांसारिक इच्छाहरू र दुःखहरू तत्काल बोधिज्ञानमा रूपान्तरण हुँच्छन् । समस्याहरू विवेक र सुखमा रूपान्तरण हुँच्छन् ।

‘तनावको प्रकृति पनि उही नै हो । तनावले हामीलाई हाम्रो स्वास्थ्य प्रति सचेत हुन जोड दिन्छ । तनावले पनि बृद्धिको लागि तीव्रता, हाम्रो जीवन अवस्थाको विकासलाई मद्दत पुऱ्याउँछ । बुद्धिको एउटा अर्को नाम भनेको “धैर्यवान” हो । त्यो साहस, बाँच्न चाहिने त्यो शक्ति भनेको बुद्धिको जीवनावस्था हो । म आशा गर्दछु कि, सम्पूर्ण सदस्यहरूले हाम्रो तनावले भरिएको समाजलाई सकारात्मक सोच र उल्लासका साथ र अप्री डोङ्याउन सिक्नु हुनेछ ।

साभार: SSA Times 30/07/2008

विस्तृत छलफलको लागि प्रश्नहरू:

१) मेरो साथीले तनावबाट मुक्त हुन रकिस पिउन मनपराउँछ । उनीहरूले भन्छन् कि, रकिसले चिन्ताहरू भूल्न मद्दत गर्दै । मेरो लिडरले भन्नुहुन्छ यो समस्याबाट भाग्न खोज्नु मात्रै हो जबकि समस्या समाधान होइन । तर यदि हामीले प्रार्थना गर्दौं भने हामीले हाम्रा समस्याहरू पार लगाउने विवेक, आशा र जीवनशक्ति हासिल गर्दौं । तर कुनै बेला त्यस्तो समय हुन्छ जुनबेला मैले अति नै तनाव महशुस गर्दछु जसले गर्दा मलाई साथीहरूलाई भेट्न आतुर हुन्छ । तपाईं के सल्लाह दिनुहुन्छ ?

२) म वास्तवमा कमजोर ब्यक्ति हुं । म असक्षम हुनुका साथै मैले गर्ने कुनै पनि काममा आत्मविश्वासको कमि छ । जब मलाई कुनै काम गर्न दिइन्छ, मैले सोच्ने प्रथम कुरा भनेको “यदि म असफल भए भने के हुन्छ होला ? म असफल भए भने मानिसहरूले मलाई के सोच्छन् होला ?” मेरो लागि, हरेक दिन काममा जानु भनेको तनावपूर्ण हो । मैले के गरू ?

तनाव हटाउने उपायहरू:

- १) सकारात्मक र अगाडि बढने प्रवृत्ति हुनु ।
- २) हाँस्ने ।
- ३) स्वतन्त्र रूपले कुरा गर्न सक्ने र कुनै पनि कुराको बारेमा सल्लाह लिन सक्ने साथी बनाउने ।
- ४) ब्यक्तिगत दर्शनका साथ जिउने र जीवनमा परिपूर्ण लक्ष्य हुने ।
- ५) जीवनमा केही विविधता ल्याउँदै आफ्नो समयलाई “काम गर्ने समय” र “आराम गर्ने समय” मा बाँझ्ने ।

विजय तर्फ

दि न्यू ह्युमेन रिभोलुसनबाट उड्हत गरिएका मार्गदर्शनहरू

परिचय

दि न्यू ह्युमेन रिभोलुसन, भाग-२ मा एस.जि.आर्ह. का अध्यक्ष इकेदा आफ्नो विदेश (अमेरिका) भ्रमणबाट फर्किन्तुभए लगतै प्रशिक्षण र जापान भ्रमणको ब्यस्त तालिकामा लाग्नुभयो । उहाँले समय मिलाएर त्यहाँका स्थानीय लिडरहरूसंग कुराकानी गर्नुका साथै उनीहरूको आशंकाहरूको कुरा गर्नु भयो ।

युवाको अर्थ

जुन २६, १९६० मा शिनझिंचियामोटोले सेतागया सिभिक सेन्टर, टोक्योमा सम्पन्न भएको विद्यार्थी वर्गको तेश्रो साधारण सभामा सहभागी हुनुभएको थियो । त्यहाँ उहाँले युवाले कसरी जीवन यापन गर्नुपर्छ भन्ने कुरा दर्शाउनु भएको थियो ।

अहिले तपाईंहरूले गर्नुपर्ने कुरा भनेको अत्यधिक धैर्यताको विकास गर्ने, अरू कसैले भन्दा बढी मेहेनत गरेर पढ्ने र आस्थाको साधनामा आफूलाई समर्पित गर्ने हो । युवावस्थामा आफूलाई प्रशिक्षण र बलियो बनाउन हेलचेन्ट्राई गर्नेहरूको जीवन बालुवामा बनाएको महल जस्तै कमजोर हुन्छ । यसो गर्न सकेन भने, हाप्रो जीवन बालुवामा बनेको राजाको किल्ला भै हुनेछ । त्यसैले आफ्नो अध्ययनलाई

धैर्यका साथ निरन्तरता दिनुपर्छ ताकि हाम्रो भविष्यमा विज्ञान बन्न सकौ ।

“वास्तविक शान्ति र प्रजातान्त्रिक समाज भनेको उग्रवादी र विनाशकारी क्रान्तिले सम्भव छैन । यो त केवल क्रमिक “आशाको क्रान्ति” अथवा कोसेनरूफुबाट हुन्छ जुन

वास्तविकतामा बलियो संग जरा गाडिएको र हरेक व्यक्तिको अनन्त वृहत जीवनका संसारलाई शिचित गर्ने मानव क्रान्तिको सुधारमा आधारित हुन्छ । अन्यमा शिनझिचिले हृदय देखि आशा गर्दै भन्नु भयो, “कृपया तपाईं समाजको त्यस्तो अगुवाई बन्नुस् जसले आफ्नो व्यक्तिगत खुशीको लागि मात्र नभई अरुको खुशीको लागि पनि काम गर्ने बन्नुस् ।

आस्थाको शक्ति

जुन २२, १९६०, शिनझिचिले टोक्योमा दोश्रो महिला वर्गको सभामा सहभागी हुनुहुंदा प्रश्न-उत्तर भेला पछि, अनौपचारिक रूपमा उहाँले आफ्नो युवावस्थाको संघर्ष र बलियो आस्थाको महत्व बारेमा उल्लेख गर्नुहुन्छ ।

मैले एकपटक श्री तोदाको उपस्थितीमा असफल भएका केही कुराहरू भनेको थिए । उहाँको कडा निन्दा म कहिल्यै विसर्ने छैन: “उहाँले भन्नुभयो, शिनझिचि, आस्था भनेको

गतिरोध र अवरोधहरू विरुद्धको अन्त्य हिन लडाई हो । यो बुद्धि र राक्षसी शक्ति, नकारात्मक र सकारात्मक शक्तिहरू वीचको संघर्ष हो । बुद्धिर्घम जीतसंग सम्बन्धित छ ।”

शिनझिचिले भन्दै जानुभयो: “सबैजनाले जीवनको कुनै न कुनै मोडमा गतिरोधको सामना गर्दछ । कोही मानिसहरूको न्यापारमा गतिरोध हुनसक्छ त कुनै दम्पत्ती वीचको सम्बन्धमा गतिरोध आउन सक्छ । कसैले आफ्नो वच्चा हुर्काउन, प्रचार-प्रसार क्रियाकलापमा अरु मानिसहरूसंगको सम्बन्ध बनाउन वा बौद्ध शिक्षाको अध्ययनमा गतिरोध हुनसक्छ ।

“गोहोन्जोनको शक्ति विशाल विश्व जस्तै अमापनीय छ । हाम्रो जीवनमा पनि असीमित क्षमताहरू छन् । सबैकुरा भित्री संकल्पमा निर्भर गर्दछ कि हामीले गतिरोधलाई

प्रसय दिदै छौं कि छैनौं । जब हामीले यस कुरालाई साँच्चकै बुझौं विजयको मार्ग अवश्य खोल्दछ ।

तपाईंले गतिरोध महशुस गर्ने वित्तिकै आस्थाको महान शक्तिलाई बटुल्दै तपाईंको आफ्नो कमजोरीहरूलाई कृपया चुनौती दिनुस् । अध्यक्ष तोदाले भन्नुभयो कि, यसरी हामीले आफ्नो जीवनमा अस्थायीलाई त्याग्ने र सत्यलाई उजागर गर्न सक्छौं ।

बुद्धधर्मको महानता दाइमोकु प्रार्थना द्वारा त्यस्ता गतिरोधहरूलाई पार लगाउने, वास्तविक सुखको अवस्था प्राप्त गर्ने र अर्थपूर्ण जीवन जीउनेमा आधारित छ ।

त्यसकारण, जब तपाईंले कठिनाईको सामना गर्नुहुन्छ, मलाई आशा छ तपाईंले त्यसलाई गतिरोध विरुद्धको संघर्ष, अवरोधहरू विरुद्धको लडाइको रूपमा लिनुहुनेछ र विजय हुने समय अहिले नै हो भन्दै आफू अगाडिको भाग्यलाई चुनौती दिन दृढतापूर्वक जीवनको मार्ग पहिल्याउनु हुन्छ ।

वास्तविक सुख आपै भित्र निहित हुन्छ

नोभेम्बर २०, १९६०, मा टोक्योको निहोन युनिभर्सिटी अडिटोरियममा सम्पन्न युवा महिला वर्गको साधारण सभामा शिनङ्गचि यामामोटोले वारम्वार सोधिने प्रश्नहरू जस्तै “सुख कहाँ पाईन्छ ?” र “आफ्नो र अरूको निम्न सुख कसरी हासिल गर्ने ?” भन्ने प्रश्नहरूको सम्बोधन गर्नुभयो । शिनङ्गचि यामामोटोले जोसेइ तोदाको मार्गदर्शनलाई उहूत गर्दै युवा महिला वर्गका सदस्यहरूलाई “कृपया सुखी बन्नुस्” भन्नुभयो ।

सुख कहाँ पाउन सकिन्छ ? यो कतै टाढा पाउने नभई हाप्रो आफ्नै जीवन भित्र या मानव हृदय भित्र निहित हुन्छ । यद्यपि, पैसा र भौतिक चीजहरूबाट कुनै निश्चित खालको सुख पाउन सकिन्छ, तर त्यस्तो सुख फितलो हुन्छ । सोका गाव्काईका दोश्रो अध्यक्ष जोसेइ तोदाले त्यस्तो सुखलाई सापेक्षिक सुख भन्नु हुन्छ । अर्कोतर्फ, उहाँ भन्नुहुन्छ कि, “वास्तविक सुख भन्नाले त्यस्तो जीवनावस्था हो जहाँ जीवित रहनाले मात्र पनि ऊ खुशी हुनुका साथै ऊ सबैकुराहरूबाट रमाउन सक्छ चाहे त्यो जीवनको कठिनाई र अवरोधहरू नै किन नहोस् । त्यस्तो खालको अवस्था हासिल गर्न

हामीलाई शक्तिशाली जीवन-शक्तिको आवश्यकता हुन्छ जसले कुनै पनि परिस्थितिबाट अपराजित बनाउँछ । त्यो जीवन-शक्ति हामी भित्रै विद्यमान छ र बुद्धधर्मले त्यस्तो लुकेको शक्तिलाई कसरी उजागर गर्ने भन्ने सिकाउँछ ।

शिनइचिले दृढ विस्वासका साथ भन्नुभयो कि, “आस्थाको उद्देश्य भनेको बुद्धत्व हासिल गर्ने र सुखी बन्ने हो ।” त्यस्तो गर्ने एउटै उपाय भनेको गोहोन्जोनमा आस्था हुनु हो जुन बुद्धधर्मको सार हुनुको साथै यस संसारमा दाइशोनिनको प्रकट हुनुको उद्देश्य पनि हो । सोका गाककाईले मानिसहरूलाई गोहोन्जोन समक्ष परिचित गराएर व्यवहारिक ढंगबाट मानिसहरूको सुख हासिल गर्न मद्दत गरिरहेको छ । कासेनरूफुको हाम्रो लक्ष्य भनेको हरेक व्यक्तिलाई सुखी बनाउन समर्थ तुल्याउनु हो, यो धार्मिक क्रान्ति त्यस्तो सुख हासिल गराउन समर्पित छ ।

सोका बाककाईले मानिसहरूलाई गोहोन्जोन समक्ष परिचित गराउर व्यवहारिक ढंगबाट मानिसहरूको सुख हासिल गर्न मद्दत गरिरहेको छ । कासेनरूफुको हाम्रो लक्ष्य भनेको हरेक व्यक्तिलाई सुखी बनाउन समर्थ तुल्याउनु हो, यो धार्मिक क्रान्ति त्यस्तो सुख हासिल गराउन समर्पित छ ।

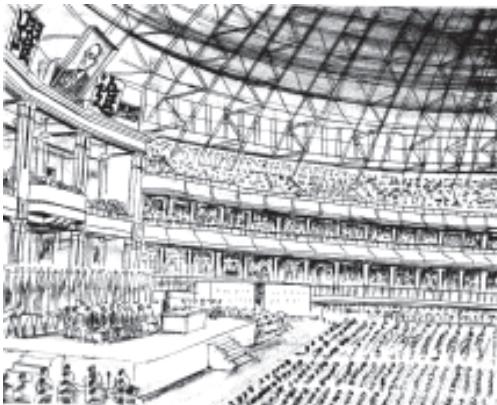
“एक पश्चिमेली दार्शनिकले भनेका थिए कि, “अरूलाई सुखी बनाउने नै उत्कृष्ट सुख हो । जीवनको महान सन्तुष्टी र हर्ष दाइशोनिनको उपदेश फैलाउनुमा पाइन्छ । मलाई आशा छ कि, तपाईंहरूले कोसेनरूफु जस्तो पवित्र कार्यताई जीवनभर निरन्तरता दिनुभई आफ्नो सुख हासिल गर्नुहोन्छ ।”

बुद्धधर्मको बारेमा अरूलाई बताउने

उक्त युवा महिला वर्गको साधारण सभामा, अरूलाई बुद्धधर्मको बारेमा बताउने महत्वको बारे बोल्नुहुँदै शिनइचिले युवा महिला वर्गका सदस्यहरूलाई अधैर्य र निराश नभई मानिसहरूलाई यस साधानामा निरन्तर परिचित गर्न हौसला दिनुभयो । उहाँले दुःख भोगिरहेका सदस्यहरू प्रति कस्तामयी प्रवृति हुनुको महत्वको बारेमा अभ वर्णन गर्नुका साथै उनीहरूलाई सुखको मार्गमा उदारतापूर्वक डोन्याउन जोड दिनुभयो ।

शिनइचिले बताउँदै जानुभयो: “तपाईंहरू मध्ये कसैले महसुस गरेको हुन सक्छ कि, तपाईंले अरूलाई दाइशोनिनको बुद्धधर्ममा परिचित गराएर सफलतापूर्वक साधना गराउन सक्नु भएन । तर केही छैन । अध्यक्ष माकियुचि र तोदाको समयमा पनि सोका गाककाईले आफ्नो सदस्यहरूले अरूलाई बुद्धधर्ममा परिचित गराउनु भनेर कहिल्यै विन्ती गर्नु भएन ।

दाइशोनिनले वाचा गर्नुहुन्छ कि यदि हामीले अरूलाई सत्य धर्मको बारेमा सिकायौ भने हामीले आफ्नो भाग्य परिवर्तन गर्नुका साथै बुद्धत्व हासिल गर्न सक्छौ । त्यसकारण, आफ्नो भाग्य रूपान्तरण गर्ने र सुखी बन्न प्रचार-प्रसारका क्रियाकलापहरू गर्न्छौ । त्यस्तो प्रयासहरूले पनि हाम्री भित्रको सुख र शान्ति लगायत समृद्ध समाज बनाउन योगदान

पुन्याउँछ । यो भन्दा पवित्र र उदार कार्य अरू केही छैन ।

“कहिलेकाही, तपाईंले यस बुद्धधर्मको वारेमा अरूलाई इमान्दारीतापूर्वक वताएको हुन सक्छ तैपनी, उनीहरूलाई साधना शुरू गराउन वास्तवमै गाहो हुन सक्छ । त्यसो भएतापनि अर्थैय वा चिन्ता लिनु पर्दैन । दाइशोनिनको उपदेशलाई फैलाउने कार्य भनेको मानव जातीको रूपमा हामीले गर्न सक्ने अत्यन्त करुणामयी साधना हो किनकी, यसले मानिसलाई सुख र शान्ति तर्फ डोन्याउनुका साथै मित्रताको मूलभूत अभिन्यक्ति हो ।

“महत्वपूर्ण कुरा के हुनुपर्छ भने, त्यो व्यक्तिले दुःख पाइरहेको छ, म उसलाई वा उनीलाई सुखी बनाउन चाहन्छु भन्ने भावनाका साथ तपाईं वरिपरि रहेका

व्यक्तिहरूसंग बुद्धधर्मको वारेमा समय-समयमा छलफल गर्नु पर्छ । यद्यपि, तपाईंले कुरा गरिरहेको व्यक्तिले भन्ने वित्तिकै आस्था नअंगालेतापनि तपाईंको भित्री संकल्प बलियो भएसम्म र उ संग मित्रता कायम रहेसम्म कुनै न कुनै समयमा ऊ बुद्धधर्म प्रति अवश्य जागृत हुनेछ ।

लिङ्गहरूले अरूलाई यस साधनालाई अंगाल्न विश्वस्त दिलाउन असक्षम हुनुका कारण आफूसंग आफै दिक्क भैसकेका

सदस्यहरूलाई हप्काउने वा दवाव दिनु हुनेन । बरू त्यस्तो सदस्यहरूलाई लिङ्गहरूले न्यानो रूपले अंगालेर बुद्धको दूतको रूपमा जीउन इमान्दार प्रयास गर्न हौसला र प्रशंसा गर्नुस् भन्ने म चाहन्छु ।”

“विभिन्न परिस्थितीहरूले गर्दा क्रियाकलापमा सहभागी हुन नसकेका थुप्रै सदस्यहरू पनि हुन्छन् । कृपया त्यस्तो सदस्यहरूलाई न्यानो तवरले हौसला दिनुस् । उदाहरणको लागि, उनीहरूलाई भन्नुस् कि, “शरद पछि बसन्त सधै आउँछ भने जस्तै तपाईंले भविष्यमा वढी समय आफूलाई अवश्य निकाल्न सक्नु हुनेछ । त्यतिबेला, कुनै पनि समयमा तपाईं आउनुस् ।” सुन्दर र सौहार्दपूर्ण वातावरणलाई शिर्चित गर्दै सुखको मार्गमा उदारतापूर्वक अगाडि बढौं ।”

अरूलाई उत्सुकतापूर्वक दाइशोनिनको बुद्धधर्मको वारेमा वताउनेले महान हर्ष पाउन सक्छ जहाँ पृथ्वीका बोधिसत्त्वहरूको जीवन pulses हुन्छ । शिनडिचिले त्यस्तो प्रचार-प्रसारको कार्यमा अझै नलागेर त्यस्तो महान हर्षको अनुभव नगर्ने सदस्यहरू प्रति ठूलो करूणा देखाउनु हुन्छ । उहाँको आँखा सदैव अति दुःख भोगिरहेका मानिसहरूमा केन्द्रित हुन्छ ।

“विभिन्न परिस्थितीहरूले गर्दा क्रियाकलापमा सहभागी हुन नसकेका थुप्रै सदस्यहरू पनि हुन्छन् । कृपया त्यस्तौ सदस्यहरूलाई न्यानो तवरले हौसला दिनुस् । उदाहरणको लागि, उनीहरूलाई भन्नुस् कि, “शरद पछि बसन्त सधै आउँछ भने जस्तै तपाईंले भविष्यमा वढी समय आफूलाई अवश्य निकाल्न सक्नु हुनेछ । त्यतिबेला, कुनै पनि समयमा तपाईं आउनुस् ।”

लक्ष्य प्रति जागृत २ उच्च जीवन-शक्तिको महत्वः

कोशिन र होकुरिकुको मार्गदर्शन भ्रमणबाट फर्किनु भएको परिपल्ट शीर्ष लिडरहरूसंग भ्रमणको बारेमा छोटकरीमा वयान गर्ने क्रममा एकजना निडरले सोध्यो कि, अमेरिकाबाट फर्किनुभएको लगतै अत्यन्त व्यस्त समयको वावजुड तपाईंसंग त्यस्तो उच्च जीवन-शक्ति कसरी हुन्छ ।

विदेशमा हुनुहुंदा तपाईंले गर्नु भएको कठोर संघर्षलाई देखेर म तारिफ गर्दछु, तर त्यहाँबाट फर्किसकेपछि तपाईंले गरिरहनु भएको प्रयासको तुलनामा ती (विदेश भ्रमण) का प्रयासहरू फितलो भएका छन् । तपाईं थकित हुनु नभई, जति व्यस्त तपाईं हुनुभयो त्यति नै बढी फूर्तिलो र उच्च जोशले भरिपूर्ण व्यक्ति बन्नुभएको छ । त्यस्तो शक्ति कहाँबाट आउँछ ।

मुस्कानका साथ शिनझिले जवाफ दिनुभयो: “दश वर्षसम्म मैले श्री तोदाको लागि काम गरे । त्यो समयमा मैले अकल्पनीय चुनौतीका लडाईहरू लडेको थिए । त्यो बेला निरन्तर चिन्ता थियो तर कुनै क्षणिक आराम थिएन । मेरो शारीरिक अस्वस्थताको वावजुड म श्री तोदाको व्यवसाय प्रति पूर्ण जिम्मेवार थिए । त्यसले मलाई मानशिक र शारीरिक दुवैमा कठोर प्रशिक्षण दियो । त्यो जीवन शक्तिले मलाई सबै कार्य गर्न सक्षम तुल्यायो । निर्दिष्ट जिम्मेवारी र लक्ष्यको स्पष्ट जागृती हुनु महत्वपूर्ण हुन्छ । जब उक्त जिम्मेवारी र लक्ष्य प्रतिको हाम्रो भित्री संकल्प दाइमोकु

द्वारा गोहोन्जोनमा सम्बन्धित हुन्छ, जीवन-शक्ति स्वभाविक रूपमा निरन्तर उजागर हुनेछ । त्यसकारण म जहाँसुकै भएतापनि सदैव प्रार्थना गर्न कोशिस गर्दछु चाहे त्यो हवाईजहाज वा गाडीमा नै किन नहोस् ।”

शिनझिले अभ भन्दै जानुभयो: “जीवन शक्ति भनेको शारीरिक शक्तिलाई मात्र बुझाउँदैन, यसले विवेकलाई पनि बुझाउँछ । फलस्वरूप, यदि हाम्रो जीवन-शक्ति बलियो हुन्छ भने हामीले महत्वपूर्ण कुरालाई विसन सक्दैनौ बरू महत्वपूर्ण घडीमा हामीले राम्रो गर्न नसकेर ठेस लागेर लड्याँ भने त्यसले गम्भीर संकल्पको कमीलाई दर्शाउँछ । जब हामीले सबैकुराको पूर्ण जिम्मेवारी हामी आफैले लिन्छ भन्ने भावना राख्छौं भने हामीले हासिल गर्न नसक्ने कुनै पनि कुरा हुने छैन ।

कुनै पनि कार्यको परिणाम अत्यधिक भिन्न हुनुमा हामीले त्यसलाई सकारात्मक र हर्षपूर्ण भावनामा लिइरहेका छौं वा

दायित्वको रूपमा मन नलागी-नलागी गरिरहेका छौं भन्ने कुरामा निर्भर गर्दछ ।

बौद्ध साधनाको जड “साहसी र परिश्रम” मा भर पर्दछ । (yumyo Shojin) २६ औं उच्च पुजारी निचिकान शोनिनले लेख्नुभएको “दि एगी हाम्मोन शो अर्थात धर्ममा आधारित भन्नेमा यस वाक्यलाई वर्णन गरिएको छ कि, “इच्छुक भएर कार्य गर्नु भनेको अर्थ “साहसी (yu) हो र “आफ्नो विवेक लगाउनु” भनेको अर्थ “परिश्रम” (myo) हो ।

जब हामीले इच्छुक भावनाका साथ चुनौती दिन प्रयत्न गर्दछौं, हामीले शक्तिशाली जीवन-शक्ति बढ़ि भएको अनुभव गर्दछौं, हामी हर्ष तथा पूर्ण सन्तुष्टी र आशाको असीमित भावनाले भरिपूर्ण हुन्छौं । त्यहाँ कुनै थकानको भावना हुन्दैन ।

शिनइचिको कुरा सुनेपछि सबै लिङ्गहरूको अनुहारमा इमान्दारीता र गहिरो ढृढता भफ्लिकएको थियो ।

“एकदम चिन्तित र कठोर भएर बस्नु आवश्यक छैन ।” शिनइचिले भन्नुभयो । “गम्भीर समयमा पनि शान्त भएर रहनु महत्वपूर्ण हुन्छ । त्यो नै जीवन-शक्ति हो ।”

सम्पादकको नोटः यसपछि शिनइचि यामामोटोले लिङ्गहरूलाई उहाँको आफ्नै वारिबाट निकालेको माकुराको विरुद्धाको उपहार दिनुहुँदै व्यस्तताको बावजुद राम्रा कुराहरूसंग

“हामी जतिसुकै व्यस्त भ्रुतापनि
हामीले पूलहरूलाई प्रशंसा गर्ने
जीवनका चमत्कारी कुराहरूलाई प्रशंसा
गर्ने २ प्रकृतिको सुन्दरताका साथ हाम्रो
आवनालाई शान्त बनाउने समय
निकालन विर्सनु हुन्न भर्ने शिनइचिले
भन्नुभयो । हामीले संगीत सुन्ने साहित्य
पढ्ने वा कविता लेख्ने जस्ता कुराहरू
गर्ने समय पनि निकालनु आवश्यक छ ।

रमाउन समय निकालनुपर्ने कुरामा महत्व दिनुहुँदै सन्तुलन जीवन यापन गर्न कुरा बताउनु भयो ।

“हामी जतिसुकै व्यस्त भएतापनि हामीले फूलहरूलाई प्रशंसा गर्ने, जीवनका चमत्कारी कुराहरूलाई प्रशंसा गर्ने र प्रकृतिको सुन्दरताका साथ हाम्रो भावनालाई शान्त बनाउने समय निकालन विर्सनु हुन्न भनेर शिनइचिले भन्नुभयो । हामीले संगीत सुन्ने, साहित्य पढ्ने वा कविता लेख्ने जस्ता कुराहरू गर्ने समय पनि निकालनु आवश्यक छ ।

यदि हामीले आफूलाई सधैभरि व्यस्त राख्याँ भने सोका ग्राकाई निरस र हृदय विहीन स्थान बन्नेछ । के “व्यस्त” भन्ने चीनियाँ शब्द “हृदय” र “पतन” भन्ने दुई तत्वले बनेको होइन र ? यदि हामीले आफ्नो हृदयलाई घात बनायाँ भने त्यहाँ संस्कृतिको विकास हुनेछैन ।”

क्रियाकलापहरूको वीच शान्त हुने - सबै कुरामा सन्तुलन आवश्यक हुन्छ, कहिलेकाँही गतिको परिवर्तन संग तालबद्ध हुनु महत्वपूर्ण छ । हाम्रो मन स्फूर्ति हुनुका साथै नयाँ जोशले भरिनेछ । हामीले जतिसुकै परिश्रम गरेतापनि यदि हामी पुरानो इल्यास्टीक जस्तै बन्न्याँ भने हामीले कुनै अर्थपूर्ण कुरा सिर्जना गर्न सक्ने छैनौ । बुद्धधर्म भनेको दैनिक जीवनमा प्रकट हुने शिक्षा हो ।

अत्यन्त व्यस्त तालिकाको वावजुड क्रियाकलाप र शान्तिको गतिशील ताल माथि उहाँको निपूर्णताबाट उत्पत्ति भएको बढ्दो जोशलाई उहाँले स्वतन्त्र रूपमा नियमितता दिन सक्ये ।

अर्को महत्वपूर्ण कुरा त उहाँको साहसीक प्रयत्नबाट आएको शक्तिलाई उहाँले हर्षपूर्वक कोसेनरूपुको विशाल अग्रणीतिको रूपमा हासिल गर्नु भयो ।

अनुवादकः कृष्ण महर्जन

साभारः VC, 02/2013

अध्ययन किन महत्वपूर्ण छ ?

जीवन केही होइन तर अध्ययन हो । बाल्यावस्था देखिनै मानवजाती जिउन सिक्दै आएका छन् । समाजमा धेरै जसोले सिक्छन् की खुशी बाहिरबाट तत्त्वबाट आउँछ र परिस्थितिका कारण हामी केही सिक्न सक्दैनौ । त्यसकारण हामीले जे सिक्छौं त्यो हाम्रो विश्वास र जिउने तरिकामा भर पर्दछ । निचिरेन बुद्धधर्मले जोड दिने मुख्य कुरा पनि यही हो ।

निचिरे न
दा है शो नि न
लेख्नुहुन्छ, “म थोरे
क्षमता युक्त व्यक्ति
भएतापनि महायान
अध्ययनमा मैले
आपूला है
आदरपूर्वक
लगाएँ । एउटा
निलो फिँगा, यदि
स्वस्थ घोडाको
पुच्छरमा भुण्डिन्छ

भने उसले दशहजार माईलसम्म यात्रा गर्न सक्छ । एउटा गुणा बढि यात्रा गर्न सक्छ ।
लहरे विरुद्धा यदि अग्लो सल्लाको स्वरमा बेरिन्छ भने त्यो
हजार फिट अग्लो हुन सक्छ ।” (WND,p. 17) *The
Writting of Nichiren Daishonin, p.17)*

निचिरेन दाइशोनिनले भने अनुसार, यदि सत्य धर्मको अध्ययन गरेमा थोरे क्षमता भएका व्यक्तिहरूले पनि महान उपलब्धीहरू हासिल गर्न सक्छन् । अक्सर हामीमा निहित विश्वास नगर्ने परिपाठीले नै महान कुराहरू हासिल हुनमा ‘बाधा पुन्याउँछ । तर सही शिक्षा वा दर्शनले हामीलाई हाम्रो सोच भन्दा उच्च स्थासम्म पुन्याउँन सक्छ । यस कुरालाई दाइशोनिनले प्रयोग गर्ने उपमाद्वारा स्पष्ट गर्नुभएको छ :

एउटा निलो फिँगा
प्रति घण्टा आठ
किलोमिटर मात्र
यात्रा गर्न सक्छ भने
स्वस्थ घोडा प्रति
घण्टा भण्डै असी
किलोमिटर यात्रा
गर्न सक्छ । तसर्थ
स्वस्थ घोडाको
पुच्छरमा उत्तर
फिँगा भुण्डीएमा
त्यसले आफूले
यात्रा गर्ने भन्दा दश

निचिरेन बुद्धधर्मको सही ज्ञान (अद्भूत धर्मको सर्वोच्च शिक्षा) द्वारा, हामीले सोचेको टाढा पुग्न सक्छौं ।

तर अध्ययन विना हामीले कसरी यस दर्शनलाई बुझ्न सक्छौं ? हाम्रो क्षमता बुझ्ने विश्वासको घेरालाई कसरी फराकिलो बनाउन सक्छौं त ?

कार्य सञ्चालन कसरी हुन्छ भन्ने कुरालाई ग्रहण गर्दै जाँदा हामी अगाडी बढन सक्छ । उदाहरणको लागि जब कसैले बुद्धधर्मको साधना गर्न थाल्नु उसले स्वभाविक रूपमा समस्याहरूको सामना गर्नेछ । यस विषयमा एस.जि.आई. अध्यक्ष लेख्नुहुन्छ, बुद्धत्वको अनन्त जीवन अवस्था स्थापित गर्ने तथा अनन्त सुख हासिल गर्ने प्रकृयामा बाधा तथा अद्वयनहरू अवश्य आउँछन् । त्यसकारण उक्त बाधा अद्वयनहरूको सामना गर्नुपर्यो भने ती अद्वयनहरूलाई शान्ति र विकासको रूपमा लिइ यसबाट पराजित नहुन, दाइशेनिनले हाँसला दिनुभएको छ । तीन शक्तिशाली शत्रु र तीन बाधा तथा चार दानवहरू विरुद्ध गर्नु संघर्ष नै लोटस सुत्रकोको उपासक हुतुको प्रमाण हो भनेर पनि जोड दिनुभएको छ ।

सही तरिकाबाट साधना गरेतापनि हामीले, जीवनमा अझै समस्याहरू सामना गरिरहने छौं । समस्याहरू जीवनको

एक अभिङ्ग अंग हो तर निचिरेन बुद्धधर्मको आस्थाद्वारा बुद्धत्व प्रकट गर्दै जीवनका हरेक समस्याहरूलाई समाधान गर्न सक्छौं । यस कुराको ज्ञानबाट हामी आफ्नो समस्या र अठोट नविकरण प्रतिको दृष्टिकोणमा बदलाव आएको पाउने छौं । यस कुरामा सचेत नभएसम्म अथवा अध्ययन विना हामीले सजिलैसंग साधना छोड्न वा परिस्थितिद्वारा नियन्त्रित हुनसक्छौं ।

हामी यस्तो समाजमा छौं जहाँ सफल नभएसम्म उक्त कुरालाई निरन्तर दिनुपर्छ भन्ने हाँसला पाउँदैनौं । यस्तो अवस्थामा, आस्था बलियो बनाई निरन्तर साधना गरिराख्न र समस्याहरूलाई “सच्चा, शान्ति र सहज” को रूपमा समाधान गर्ने क्षमता विकास गर्न बुद्धधर्म अध्ययन गर्न्छौं ।

अध्ययनले सहि र गलत छुटाउनमा मद्दत गर्ने भनेर अध्यक्ष इकेदाले मार्गदर्शन दिनुभएको छ । “बुद्धधर्मको गहिरो अध्ययनले आफ्नो विवेकलाई तिक्षण बनाउनुका साथै दक्ष व्यक्ति भएर अरुहरूलाई मद्दत गर्न सक्छौं । सही र गलत छुटाउने आधारभूत सिद्धान्त निचिरेन दाइशेनिनको उपदेशले प्रदान गर्दछ”, उहाँ लेख्नुहुन्छ, तसर्थ हामीले व्यक्तिगत लक्ष्यहरूलाई पूरा गर्न र कोसेनरूपको अभियान अगाडी बढाउन सक्छौं । यहि नै बौद्ध ज्ञानको उद्देश्य हो ।

**आध्ययनले सहि २ गलत छुटाउनमा मद्दत गर्ने भनैर
आध्यक्ष छुटेदाले मार्गदर्शन दिनुभएको छ । “बुद्धधर्मको
गहिरो आध्ययनले आफ्नो विवेकलाई तिक्षण बनाउनुका
साथै दक्ष व्यक्ति भएर अरुहरूलाई मद्दत गर्न सक्छौं ।**

**सहि २ गलत छुटाउने आधारभूत सिद्धान्त निचिरेन
दाइशेनिनको उपदेशले प्रदान गर्दछ; उहाँ लेख्नुहुन्छ,
तसर्थ हामीले व्यक्तिगत लक्ष्यहरूलाई पूरा गर्ने २
कोसेनरूपको अभियान अगाडी बढाउन सक्छौं । यहि नै
बौद्ध ज्ञानको उद्देश्य हो ।**

अनुवादक : इश्वरी खतिवडा

सामार : CL 04/07

सदैव आपलूलार्द गोशोमा आधासित गर्दे

नव शताब्दीको गौरवशाली सूर्यको उदय क्षितिजमा भएको छ । आज, निचिरेन दाइशोनिनको बुद्धधर्मको मानवीयताले भरिपूर्ण प्रकाश १४८ (हाल १८२) राष्ट्र र क्षेत्रहरूमा फैलिसकेको छ । अन्धकार र भ्रमलार्द चिर्दे

अविनाशी दिगो शान्तिको संसार-सम्पूर्ण संसारमा अद्भूत धर्मको वृहत् प्रचारको अब नजर आउन थाल्दैछ । गगनमा आशा र महिमाका ताराहरू तेजिलो भई चम्किएका छन् । हामी सोकाको युगको विहानी नजिक पुगिरहेका छौं । अद्भूत धर्मको संगीतको ताजा श्वास, अनन्त सुमधुरताको लयबद्धतामा, सम्पूर्ण वस्तुमा ताजा जीवन घुलमिलेर सिर्जनशील नौलो संसारको उदय हुन्छ । यो कस्तो अद्भूत र रोमाञ्चक छ !

अन्धकार र भ्रमलार्द चिर्दे अविनाशी दिगो
शान्तिको संसार-सम्पूर्ण संसारमा
अद्भूत धर्मको वृहत् प्रचारको ताजा नजर
आउन थाल्दैछ । गगनमा आशा २
महिमाका ताराहरू तेजिलो भई
चम्किएका छन् । हामी सोकाको युगको
विहानी नजिक पुगिरहेका छौं । अद्भूत
धर्मको संगीतको ताजा श्वास, अनन्त
सुमधुरताको लयबद्धमा, सम्पूर्ण वस्तुमा
ताजा जीवन घुलमिलेर सिर्जनशील नौलो
संसारको उदय हुन्छ ।

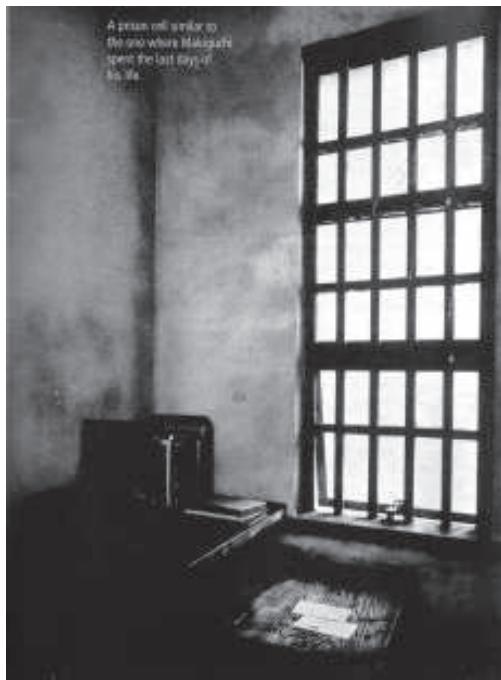
यसैगरि, दूरसम्म पुग्ने,
बुद्धधर्मको मर्मज्ञ दृष्टिकोण अनुसार,
हजार वर्ष भनेको लामो समय होइन ।
निचिरेन दाइशोनिन लेरनुहुन्छः “यदि
निचिरेनको करुणा साँच्चकै महान र
सबैलार्द समेटन सक्ने छ भने नाम्
म्योहो रेडै क्यो १०,००० र अझ
बढी वर्ष, अनन्तसम्म फैलिने छ ।”

चाहे मेघ गर्जियोस्, चट्याङ्ग
परोस्, एस.जि.आई. को महान

अभियानमा अलिकर्ति पनि कमी आउने छैन । दिगो शान्ति र सुख प्राप्तिको हाम्रो यो अविश्वरणीय यात्रा जसमा हामी हर्ष र उल्लास-उमड़का साथ अगाडि बढ्छौं ।

नव शताब्दीको संघारमा हामी उभएका छौं, म सोका गाक्कार्डको आधारभूत मार्ग पूनः पुष्टि गर्न चाहन्दू । सोका गाक्कार्ड सदैव सद्गमपुण्डरीक र निचिरेनको लेखहरू गोशोमा पूर्ण रूपमा सहमतीका साथ अगाडि बढ्ने छ । दाइशेनिनले निर्देशन दिनु भए बमोजिम, बुद्धको उपदेशहरूमा आधारित भई साधना गर्ने नै सोका गाक्कार्डको पहिलो र दोश्रो अध्यक्ष चुनेसाबुरो माकिगुचि र जोसेइ तोदाको समय देखि स्थायी अपरिवर्तनीय स्थान रहेको छ ।

ट्याक्कै यसै कारणले, सूत्रले चेतावनी दिए जस्तै, ३ शक्तिशाली शत्रुहरू ३ वाधाहरू र चार राक्षसहरू देखा परे । एस.जि.आई. लाई ध्वस्त पार्न पुजारीको वस्त्र ओढेको जनावर “निक्केन समूह” लाई ढाल्न सक्षम भयो । यसैकारण, बुद्धको इच्छा र आदेशको पालना गर्ने प्रतिबद्धताको प्रमाण स्वरूप, एस.जि.आई. ले आज अनन्त सौभाग्यको खुशी प्राप्त गरेको छ ।

दाइशेनिनले आस्था, साधना र अध्ययनलाई जोड दिनु भएको थियो । अध्ययन विना, निचिरेन दाइशेनिनको बुद्धधर्मको राम्रो ज्ञान विना, हामी हाम्रो भावना वा परिस्थितीहरूबाट बहकिने र आस्था डगमगाउँन सक्छ । दोश्रो विश्व युद्ध ताका सैनिक अधिकारीहरूको दबावमा शिर भुकाएर अधिकांश सोका गाक्कार्डका निङरहरूले आस्थालाई त्यागेको हामीले देख्यौ । वौद्ध अध्ययनमा तिनीहरूको मजबुत आधार नहुनु नै यसको कारण हो जसले गर्दा उनीहरूले आस्थालाई अगाडि बढाउन सकेनन् ।

जब श्री माकिगुचिलाई वहाँले मृत्यु हुने सुगमोको टोक्यो थुनामा लगियो, वहाँले आफ्नो परिवारलाई पठाइदिन आग्रह गर्नु भएको पहिलो कुरा भनेको गोशो थियो । वहाँले विशेष गरि केरमेट नभएको सफा प्रति पठाइदिन आग्रह गर्नु भयो । कारावासको समयावधिमा वहाँले दाइशेनिनको लेखलाई पुनः राम्ररी अध्ययन गर्न चाहनु भयो । यो वहाँको अगाध प्रतिबद्धताको अभिन्यक्ति थियो ।

कारावासबाट लेख्नु भएको पत्रमा, श्री माकिगुचिले थुप्रै पटक वहाँले आफ्नो कैदलाई सद्गमपुण्डरीक सूत्र (अद्भूत धर्म) लाई समर्थन गर्न गरेको प्रयासहरूको फलस्वरूप भोग्नु पर्ने उत्पीडन हो भनेर लेख्नु भयो । वहाँको यस भनाई, तथ्यलाई सूत्र र गोशोले पुष्टि गर्दछ ।

वहाँको मृत्यु हुनु एक महिना अगाडिको वहाँको अन्तिम पत्रमा वहाँले अवलोकन गर्नु भयो कि वहाँले आफ्नो मूल्यको सिद्धान्तलाई सद्गमपुण्डरीक सूत्र (अद्भूत धर्म) को आस्थासंग जोड्दै (सोका गाक्कार्डको अग्रदूत सोका क्योड्कू गाक्कार्डका) हजारै मानिसहरूले लाभको स्वरूपमा आस्थाका वास्तविक प्रमाणलाई प्रस्तुत गरे । वहाँले घोषणा गर्नु भयो: “यसको कारण, हामीलाई ३ वाधा र ४ राक्षसहरूले आक्रमण गर्नु प्रतिस्पर्धा गर्नु भनेको स्वभाविक हो जुन सूत्रमा भनिएकोसंग दुर्स्सत छ ।” त्यस्तो अडिग ढृता सोका गाक्कार्डको महान संस्थापकको थियो ।

श्री माकिगुचिको उत्तराधिकारी, जोसेइ तोदाले कारागारमा हुंदा आफू पृथ्वीको बोधिसत्त्वको रूपमा आफ्नो

उद्देश्य प्रति जागृत हुनु भयो र वहाँले आफूलाई सद्गुरुपुण्डरीक सूत्र र गोशोमा आधारित गर्नु हुँदै अद्भूत धर्मलाई व्यापक रूपमा प्रचार गर्ने आफ्नो संघर्षको थालनी गर्न उभिनु भयो ।

श्री तोदा सोका गाक्काईको अध्यक्ष बन्नु अगाडि वहाँको व्यापार व्यवसाय गम्भीर आर्थिक कठिनाईमा परेको थियो, वहाँले शारीरिक अवस्थाको कुनै पर्वाह नगरि आफूलाई गोशोमा निर्देशित गर्न धेरै मेहनत गर्नु भयो ।

जब म मेरो त्यो समयको ढायरीलाई पल्टाएर हेर्दा, म वहाँले व्याख्यान गर्नु भएका यी लेखहरूलाई देख्नु "The Record of the Orally Transmitted Teachings", "The Enlightenment of Plants", "On Attaining Buddhahood in This Lifetime", "The Object of Devotion for Observing the Mind", "The Heritage of the Ultimate Law of Life", "On Establishing the Correct Teaching for the Peace of the Land", "The True

Aspect of All Phenomena", "On the Three Great Secret Laws", "On the Ultimate Teaching Affirmed by All Buddhas throughout the Three Existences", "On the Buddha's Prophecy" र "Remonstration with Bodhisattva Hachiman."

निशिकान्डामा रहेको सोका गाक्काईको पूरानो केन्द्रिय कार्यालय र वहाँको घर गोशो व्याख्यान गर्ने कक्षा कोठा बनेको थियो भने रेलमा यात्रा गर्दा पनि त्यस्तै वातावरण हुन्थ्यो ।

श्री तोदाले "The One Hundred and Six Comparisons" मा (निचिरेन दाइशोनिनले वहाँको उत्तराधिकारी निकको शोनिनलाई सुमिनु भएको महत्वपूर्ण लेख) को पनि मलाई व्याख्यान गर्नु भयो ।

एक दिन, पल्टिएर आराम गर्नु भैराखेको बेला वहाँले अकस्मात् भन्नु भयो: "सब ठीक छ ! शुरू गरौ" अनि खुशीका साथ तुरन्तै त्यहाँ वहाँले गोशोको व्याख्या गर्नु भयो ।

तथापि, मेरो थोरै मात्र पनि ध्यान विकेन्द्रित भएमा, वहाँले तुरन्तै मलाई हप्काउनु हुन्थ्यो । "अब धेरै भयो ! म यन्त्र होइन ।"

कुनै पनि घटनामा गुरुबाट शिष्य, ऐउटा जीवनबाट अर्को जीवन, वहाँले मलाई दाइशोनिनको बुद्धधर्मको मूल सारलाई प्रवल उत्साह र सम्पूर्ण हृदय देखिको प्रतिबद्धताका साथ प्रसारित गर्नु भयो । वहाँ जस्तो गुरु पाउनु भनेको मेरो अहोभाग्य हो ।

त्यतिबेला, थुप्रै बाधाहरूको विरुद्ध श्री तोदालाई सुरक्षा दिन र विरुद्ध श्री तोदालाई सुरक्षा दिन र

कुनै पनि घटनामा गुरुबाट शिष्य, ऐउटा जीवनबाट अर्को जीवन, वहाँले मलाई दाइशोनिनको बुद्धधर्मको मूल सारलाई प्रवल उत्साह र सम्पूर्ण हृदय देखिको प्रतिबद्धताका साथ प्रसारित गर्नु भयो । वहाँ जस्तो गुरु पाउनु भनेको मेरो अहोभाग्य हो ।

त्यतिबेला, थुप्रै बाधाहरूको विरुद्ध श्री तोदालाई सुरक्षा दिन र विरुद्ध श्री तोदालाई सुरक्षा दिन र

समर्थन गर्न म एकलै उभिए, हरेक रात म आफ्नो थकित शरीर र मस्तिश्कलाई गोशो पल्टाउन र अध्ययन गर्न जोड दिन्थ्ये । एक दिन मलाई एउटा लेखांशबाट हाँसला प्राप्त भयो: “म आफूलाई त्यस अवस्थामा पाएको र महान संघर्षको थालनी गरेको पनि २० वर्ष अझ बढी भैसकेको छ । मैले एकपटक पनि पछि हट्टने सोच बनाइन ।” अर्को दिन मैले एउटा लेखांशलाई हृदयमा कोरे: “तपाईंहरू हरेक एक जना यो कुरामा भित्री हृदय देखि निश्चित हुनु आवश्यक छ कि सद्गम्पुण्डरीक सूत्रलाई तपाईंको जीवन समर्पित गर्नु भनेको सुनको लागि दुङ्गा अथवा भातको लागि गोवर साट्नु जस्तै हो ।” जति धेरै कठिन समयको सामना गर्दथे, त्यति नै धेरै म दाइशोनिनको शब्दहरूको खोजी गर्दथे । र हरेक पटकको मेरो खोजमा, मैले नयाँ साहस प्राप्त गर्दथे । मेरो हृदयमा अन्धकारलाई चिर्दे कहिल्यै ननिभ्ने सूर्यको उदय हुन्थ्यो । ओसाकामा गरेको महान अभियानहरूको दैरानमा - युवा अवस्थाको मेरो सुनौलो संघर्ष - मैले आफूलाई सधै गोशोमा आधारित गर्दे अग्रपांकिमा रहेर संघर्ष गरे । ओसाकामा गरेको मेरो नेतृत्व प्रस्तुत छ ।

कौरौनरूपु प्राप्ति प्रति हृदय देखिव
प्रतिबद्ध भाउका लिङ्गरहरूले हरेक
दिन गौशोको अध्ययन गर्नेछन्
चाहे त्यो उठटा वाक्य वा अनुच्छेद
नै किन नहोस् २ यसलाई
जीवनको अभिन्न अङ्ग
बनाइराख्नेछन् । यसैगरि विशेष गरि युवा
गरियो अध्ययन गर्दे आफ्नो लक्ष्य
हासिल गर्ने तर्फ अध्यासर हुनेमा म
विश्वस्त छु । मैले तिनीहरू खोक्रो
२ सतही भाउको पाए ।

दाइशोनिनले हामीलाई आग्रह गर्नुहुन्छ:

“अरू कुनै रणनीति भन्दा पूर्व सद्गम्पुण्डरीक सूत्रको रणनीतिलाई अपनाउनु” यहि नै विजयको साँचो हो - यस बुँदालाई हामीले कहिल्यै भूल्नु हुँदैन, बुद्धधर्म भनेको विजयी हुनु हो ।

सन् १९५२ मा सोका गाककाईले गोशो संग्रह (निचरेन दाइशोनिनको लेखहरूको संग्रह) प्रकाशित गर्दा, श्री तोदाले कविता रच्नु भएको थियो:

यदि तिमी गोशो आत्मसाथ गद्धै भने
बुद्धको शक्तिद्वारा प्रवाहित हुँदे
हरेक बाधा माथि विजय हासिल गर्ने शक्ति
तिमी भित्रै उत्पन्न हुनेछ ।

कोसेनरूपु प्राप्ति प्रति हृदय देखि प्रतिबद्ध भएका लिङ्गरहरूले हरेक दिन गोशोको अध्ययन गर्नेछन्, चाहे त्यो एउटा वाक्य वा अनुच्छेद नै किन नहोस् र यसलाई जीवनको अभिन्न अङ्ग बनाइराख्नेछन् । यसैगरि विशेष गरि युवा सदस्यहरूले गोशोलाई राम्रो अध्ययन गर्दे आफ्नो लक्ष्य हासिल गर्ने तर्फ अग्रसर हुनेमा म विश्वस्त छु । मैले अध्ययन नगर्ने युवाहरू खोक्रो र सतही भएको पाए ।

अध्ययन एस.जि.आई. को मेरुदण्ड हो किनभने जबसम्म हामीहरूमा करुणा र बुद्धधर्मको सिद्धान्तहरूको बुझाई गहिरो हुँदैन भने हामीले कोसेनरूपुलाई अगाडि बढाउन सक्दैनौ ।

मेरा प्यारा कोसेनरूपुका कमरेडहरू ! हामीले आफूले सकदो मेहेनत गरौ ! शक्ति र उत्साहका साथ २१ औ शताब्दी तर्फको फराकिलो मार्गमा अघि बढौ ।

अनुवादक: नवेन मानन्दर
सामार: कर्सिमक, जुलाई २०१३

युवा कर्किं १७ औं साधारण सभा

‘विश्वब्यापी कोसेनरूपको नव युगको प्रारम्भ वर्ष’ भन्ने यस वर्षको नारालाई आत्मसाथ गर्दै युवा वर्गको १७ औं साधारण सभा ४ विभिन्न स्थानहरू पोखरा, हेटौडा, इलाम र काठमाण्डौमा सम्पन्न भएको थियो । उक्त सभाहरूमा कुल २०० भन्दा

साधारण सभा पूर्व युवाको समसामयिक घटनाहरू समेटिएका विषयमा गरिएको कार्यशाला गोष्ठीले विशेष महत्व राखेको थियो । जटिल बन्दै गएको अहिलेको समयमा आशा र

बढी सदस्य, सदस्यको परिवार र साथीहरूको उल्लासमय उपस्थिति रहेको थियो ।

युवा नेतृत्व वर्गले यस वर्ष पहिलो पटक हेटौडा, इलाम र पोखरामा एकै साथ १७ औं साधारण सभा सञ्चालन गरेको थियो जसलाई साथ दिवै सिनियर लिडरहरू पनि सभामा पुगेका थिए ।

युवाहरूलाई ब्युभाउने र विश्वासका साथ अगाडि बढाने प्रेरणा प्रदान गरेको थियो ।

सभाको सफलताको लागि इमान्दारीतापूर्वक प्रार्थना गरिरहेको छु भन्ने अध्यक्ष इकेदाको सन्देश रहेको थियो । अद्भूत धर्मलाई अनुभूति गराउने आस्थाको वास्तविक

प्रमाणको संगलो रहेको सदस्यहरूको अनुभवले साधारण सभालाई अविश्वरणीय बनाएको थियो । इलामबाट श्री दिनेश यल्मो, सुश्री वुनु तामाङ र श्रीमती कल्पना तामाङ, हेटौडाबाट श्री उज्ज्वल अर्याल र सुश्री संभना दियाली, पोखराबाट श्री दिपेन्द्र गुरुङ र श्री थमराज खड्का भने काठमाण्डौबाट सुश्री मोनिका थेष्ठ, श्री अनमोल प्रधान र श्री अभिनभ ढकालले अनुभव सुनाएका थिए । अध्ययनमा सफलता, परिवारमा सुमधुरता, व्यवसाय, रोग माथि विजय हासिल गर्न सफल जस्तो अभूतपूर्व अनुभवले निचिरेन दाइशेनिनको बुद्धिधर्मको आस्था बराबर दैनिक जीवनलाई अभ स्पष्ट बनाईदिएको थियो ।

एस.जि.आई. को यस वर्षको नारा “विश्वब्यापी कोसेनरूफुको नव युगको प्रारम्भ वर्ष” लाई मध्यनजर गर्दै युवाहरूले “विश्वब्यापी कोसेनरूफुको नव युगको हिरो बन्न - एकलै सँगै उम्मौ” भन्ने नारा राखिएको थियो जस अन्तर्गत हामी सबै नै सम्पूर्ण मानव जातिको सुख र विश्व शान्ति सिर्जना गर्ने जिम्मेवार व्यक्तिहरू हाँ । कोसेनरूफुको यात्रामा हिरो बन्ने साँचो भनेको नै एकलै उभिने भावना हुनु हो । एकलै उभिने भावना भन्नाले एकलै अगाडि बढ्ने नभई आ-आफ्नो क्षेत्रमा एक सक्षम व्यक्ति भई उभिएर सबै मिली अगाडि बढ्नु हो भनेर युवा प्रमुख मतिना शाक्यले बताउनु भयो ।

चारै स्थानका लिउहरूले आ-आफ्नो डिप्टिकटको संकल्प सुनाएका थिए जसमा सबैले सक्षम युवाहरू हुकाउने, आस्था, साधना र अध्ययनलाई बलियो बनाउने, घर भ्रमणलाई अत्यन्त जोड दिने र विभिन्न क्रियाकलापहरू जस्तै खेलकूद, कार्यक्रम, कार्यशाला गोष्ठी आदि हुन् ।

सबै स्थानमा युवाहरूले तयार पारेको साँस्कृतिक कार्यक्रमबाट सभाको अन्त्य गरिएको थियो भने काठमाण्डौमा विशेष गरि मिनी साँस्कृतिक कार्यक्रमको रूपमा सम्पन्न सभामा पुरुष र महिला वर्गका सदस्यहरूको पनि उत्कृष्ट प्रस्तुती रहेको थियो ।

हर्षोल्लासपूर्ण रूपमा सम्पन्न सभाले नेपाल एस.जि.आई. को कोसेनरूफुको अभियानमा नयाँ आयाम थपेको थियो ।

कार्यशाला गोष्ठीका केही अलकहरू:

हेटौडा

पोखरा

इलाम

काठमाण्डौ

युवा महिला वर्गका लागि

जुलाई महिना, युवा महिला वर्गको स्थापना भएको उपलक्ष्यमा म अध्यक्ष तोदाका केही मार्गदर्शन सुनाउनुको साथै मेरा केही विचारहरू पोख्न चाहन्छु ।

अध्यक्ष तोदाले युवा महिला वर्गका सदस्यहरूलाई अक्सर भन्नुहुन्थ्यो, “तपाईंहरू सबैले यति कलिलै उमेरमा बुद्धिर्धको साधना अंगाल्नु भएको छ । तपाईंहरू अहिले साधनारत हुनुहुन्छ ताकि तपाईंहरूले सुखी जीवन जीउन सकोस् । तपाईंको सुख - साँचो विजय भनेको तपाईं ४० वर्ष पुगिसकेपछि मात्र वास्तवमै स्पष्ट थाहा हुन्छ ।”

यद्यपि, युवावस्थामा तपाईं जतिसुकै सुखी भएतापनि पछि तपाईंको वैवाहिक जीवन, बालबच्चा भैसकेपछिको

जीवन, काम, जीवनका चुनौतीहरू र त्यस्तै अन्य सबै खालका जीवन कस्तो हुन्छ भन्ने भन्न सकिंदैन वा कठोर वास्तविकता हुन सक्नेछ ।

तपाईं ४० र ५० वर्ष पुग्दा स्वस्य जीवन र सौभाग्य हासिल गर्न, दैनिक जीवन सफल र उद्देश्य मूलक बनाउन युवावस्थामा नै बौद्ध साधनाबाट बलियो आधारशीला निर्माण गर्नु आवश्यक छ । कमजोर आधारशीलामा निर्माण गरिएको कुनै पनि कुरा केवल भल्किन्छ । सुख भनेको बाह्य स्वरूप, सुन्दरता वा सम्पत्तिले निर्धारण गर्दैन । यो त तपाईंको आफ्नो कर्म परिवर्तन गर्ने क्षमता र तपाईंले आफ्नो जीवनमा संकलण गर्नुभएको सौभाग्यले निर्धारण गर्दछ ।

एउटा करुणामयी पिताको रूपमा, अध्यक्ष तोदाले अकसर भन्ने गर्नुहुन्छ, “युवावस्था भनेको नै सुन्दरता हो । सम्पूर्ण युवा महिला वर्गका सदस्यहरू जस्तो हुनुहुन्छ त्यस्तै नै सुन्दर हुनुहुन्छ भन्ने कुरा कहिल्यै विर्सनु हुँदैन ।”

बौद्ध अध्ययनको जग बलियो बनाएमा उनीहरू (युवा महिला वर्गका सदस्यहरू) दार्शनिक बन्न सक्नु हुन्छ भन्ने कुरा पनि श्री तोदाले सिकाउनु हुन्छ । दर्शन भनेको आवश्यक हुन्छ, एउटा त्यस्तो विवेक जसले उत्कृष्ट जीवन यापन गर्न मद्दत गर्दछ । जब हामीले बौद्ध साधनाबाट त्यस्तो दर्शन वा ज्ञान पाउँछौं त्यो नै जीवनका विविध चुनौतीहरूलाई स्वतन्त्रतापूर्वक सामना गर्न सक्ने असीमित स्रोत बन्नेछ र हामी सच्चा सुख र परिपूर्ण जीवनको बाटो तर्फ अगाडि बढिरहेको पनि देख्नेछौं । मलाई आशा छ तपाईंहरूले यो कुरालाई सदैव याद राख्नुहुनेछ ।

आस्थामा निरन्तर लागिरहने व्यक्तिको अन्त्यमा जीत हुन्छ भन्ने कुरामा ढुक्का हुनुस ।

मानिसहरूले तपाईंलाई एस.जि.आई. को सदस्य भनेर थाहा पाएकोमा तपाईंले अप्यारो महशुस गर्नु दुःखको कुरा हो । युवावस्थामा कठिनाईहरूको सामना गनलिए हामीलाई बलियो र अजेय बनाउन समर्थ तुल्याउनुका साथै त्यो अनन्त सौभाग्यका साथ चम्किनेछ । कसैले आफ्नो जीवनलाई बदनाम वा शारीरिक कमजोरी र आर्थिक समस्याबाट अन्त्य गर्नु भनेको डरलाग्दो हुनेछ । तसर्थ, तपाईंले आफ्नो युवावस्थालाई खेर नफाल्नु अत्यन्त महत्वपूर्ण छ ।

एकपटक, चीनियाँ प्रीमियर जोओ एनलाई हत्या हुनुबाट मुस्किलले भाग्नु भएको थियो । जब उनकी पत्नी देङ्ग इन्गाठोले त्यो कुरा थाहा पाइन्, उनीले तुरुन्तै आफ्नो श्रीमानलाई त्यसको प्रभाव बताउँदै लेखिन् कि: “परिस्थिती अनुसार तपाईंले आफ्नो शत्रुहरूलाई हराउन लड्नु नै पर्छ । म खतराले धम्कायाउँदा डराएर भाग्ने खालको मान्छे होइन । जब मैले इतिहासको अभूतपूर्व महान र उच्च कार्यमा तल्लीन छु भने मैले यस खतरालाई शान्तपूर्वक सामना गर्न सक्नु ।”

बौद्ध अध्ययनको जग बलियो बनाएमा उनीहरू (युवा महिला वर्गका सदस्यहरू) दार्शनिक बन्न सक्नु हुन्छ भन्नै कुरा पनि श्री तोदाले सिकाउनु हुन्छ । दर्शन भनेको आवश्यक हुन्छ, उठाटा त्यस्तो विवेक जसले उत्कृष्ट जीवन यापन गर्न मद्दत गर्दछ । जब हामीले बौद्ध साधनाबाट त्यस्तौ दर्शन वा ज्ञान पाउँछौं त्यो नै जीवनका विविध चुनौतीहरूलाई स्वतन्त्रतापूर्वक सामना गर्न सक्नै असीमित स्रोत बन्नेछ २ हामी सच्चा सुख २ परिपूर्ण जीवनको बाटो तर्फ अगाडि बढिरहेको पनि देख्नेछौं । मलाई आशा छ तपाईंहरूले यो कुरालाई सदैव याद राख्नुहुनेछ ।

हामी एस.जि.आई. का सदस्यहरूले पनि उत्कृष्ट उच्चेश्यको कदर गर्दौः हाम्रो कोसेनरूपुको सपना, सम्पूर्ण मानवको सुख र दिगो शान्तिको लागि निचिरेन दाइशोनिनको बुद्धधर्मको सिद्धान्त र दर्शनहरूलाई वृहत् रूपमा प्रचार-प्रसार गर्ने ।

धेरै युवा महिलाहरूले विवाह नै साँचो सुख पाउने एउटै उपाय हो भन्ने गलत विचार राख्छन् । अवश्य पनि, विवाह, जीवनको प्राकृतिक पक्ष हो । तर धेरै युवा महिलाहरूले आफ्नो परिवार र साथीहरूको उत्तम सल्लाहलाई नकार्दै विनाशकारी सम्बन्धमा होमिएर पीडाको तीतो आँशु भारेका छन् । कोही मायामा अत्यन्त अन्धे भएर केही नसोचि आफ्नो आस्था त्याग्छन् । यी केही कुराहरूमा तपाईंहरूले ध्यान दिनुस भन्ने म चाहन्छु ।

कोही पनि एकलो छैन । जब हामी वरिपरि असल मानिसहरू हुन्छन्, हामीलाई साथ दिने विश्वासिलो साथीहरू हुन्छन् र सही सल्लाह दिन सक्ने सम्मानित अग्रजहरू

हुन्छन् तब मात्र हामीले आफ्नो उत्कृष्ट क्षमतालाई उजागर गर्न सक्छौं ।

त्यसकारण कृपया विवेकको शिंचन गर्नुस् । यहि नै आस्थाको उच्चेश्य हो ।

मलाई आशा छ कि तपाईंहरूले सुमधुर एक्यबद्धताको संस्था एस.जि.आई. संग साधना गर्नु महत्वपूर्ण छ भन्ने कुरालाई सदैव याद राख्नु हुनेछ ।

अध्यक्ष माकिगुचि धेरैजसो, छलफल सभा पछि युवा महिलालाई हौसला र सल्लाह दिनुहुन्थ्यो, “तिमीहरूले आफ्नो बानी व्यहोराबाट आफ्नो काम गर्ने ठाउँमा बुद्धधर्मको महानताको बारे प्रष्ट्याउन सक्छौं । विशेषगरि, आफू भन्दा सानोसंग नम्र हुनुपर्छ ।” यदि अध्यक्ष माकिगुचि र तोद्य अहिले पनि जीवित हुनुहुँदो हो त उहाँहरू जापान तथा विश्वकै युवा महिला वर्गका सदस्यहरूको सफलता देखेर कति खुशी हुनुहुन्थ्यो होला ।

अनुवादक: अनिना महर्जन

धेरै युवा महिलाहरूले विवाह नै साँचो सुख पाउने उठौंटै उपाय हो भन्नै गलत विचार राख्छन् । अवश्य पनि, विवाह, जीवनको प्राकृतिक पक्ष हो । तर धेरै युवा महिलाहरूले आफ्नो परिवार र साथीहरूको उत्तम सल्लाहलाई नकार्दै विनाशकारी सम्बन्धमा होमिएर पीडाको तीतो आँशु भारेका छन् । कोही मायामा अत्यन्त अन्धे भएर केही नसोचि आफ्नो आस्था त्याग्छन् । यी केही कुराहरूमा तपाईंहरूले ध्यान दिनुस भन्ने म चाहन्छु ।

गरिब महिलाको दियो

म निचिरेन दईसोनिनको बुद्ध धर्मको उपासक हुं । ओनिचि न्यो नामकी एक समर्पित महिलाको इमान्दारी भेटको प्रशंसा गर्दै ७०० वर्ष अघि दाइशेनिनले लेरनुभएको पत्रको एक अनुच्छेदमा भनिएको छ: “एक गरिब महिलाले आफ्नो कपाल बेची बुद्धको लागि दियो जलाउन तेल किनेकी थिहन जुन दिप सुमेरु पर्वतको हावाले पनि निभाउन सकेन । यो कथा एउटा बौद्ध धर्म ग्रन्थबाट निकालिएको हो जुन “गरिब महिलाको दियो” को नाममा प्रख्यात छ ।

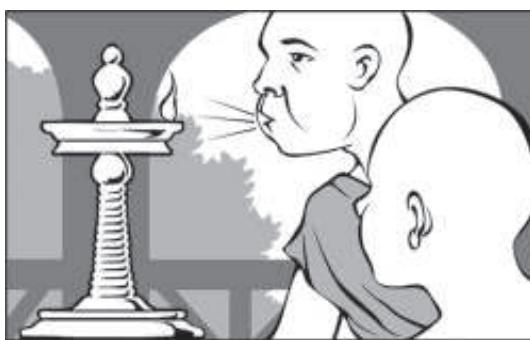
प्राचीन भारतमा शाक्यमुनि बुद्धका समयमा मगध नाम गरेको एउटा राज्य थियो । यस राज्यका राजा राजगृह नामको शहरमा बस्ये जुन यस राज्यको राजधानी थियो । नजिकै एक बुद्ध महिला बस्थिन् । गहिरो आस्था भएकी ती महिलाले बुद्धलाई केही बहुमूल्य चिज चढाउने तीव्र इच्छा पालेकी थिहन । तर गरिब र एकली भएकीले आफ्नो इच्छा पूरा गर्न सकिरहेकी थिहनन् ।

एक दिन ती महिलाले तेल बोकिरहेको गाढाको लस्कर देखिन् । त्यो तेल त्यहि राज्यका राजा अजातशत्रुले बुद्धको लागि दान दिएको कुरा थाहा पाइन । यो कुरा सुनेर अति प्रभावित भएकी बुढी महिलाले पनि अर्पण गर्ने इच्छा

गरिन् तर उनीसंग पैसा भने थिएन । ती महिलाले आफ्नो कपाल बेच्ने निर्णय गरिन् । (ति महिलाले आफूले पाएको भिक्षाको केही पैसा जस्ता गरेकी थिईन् भन्ने केही मानिसहरूको भनाई छ) तिनले त्यो पैसाले थोरै आलसको तेल किनिन् र बुद्धलाई अर्पण गर्न गङ्गन् । उनले सोचिन् “थोरै तेलले दियो आधा रात मात्र बल्न सक्छ तर यदि बुद्धले मेरो आस्थालाई बुझेर करूणा दर्शाएमा भने तब दियो रातभर बल्नेछ ।”

उनको इच्छा पुरा भयो । अरु सबै दियो सुमेरु पर्वतबाट आएको हावाले निमिसकदा पनि त्यो दियो बलिरह्यो । दिनमा मानिसहरूले त्यस दियोलाई निभाउन खोजे तर दियो भन् प्रज्वलित हुँदैगयो । मानौ पूरे संसारलाई प्रज्वलित गर्ने गरि बल्यो ।

शाक्यमुनी बुद्धले आफ्ना चेलाहरूलाई गाली गरे जो हरतरहले दियो निभाउने प्रयास गरिरहेका थिए । बुद्धले भने : रोक रोक यी बुद्ध महिलाले पूर्व जन्ममा एक करोड असि लाख बुद्धलाई भेटी चढाएकी थिइन र बुद्धबाट उनको यस अधिको जन्ममा उनले बुद्धत्व प्राप्त गर्ने भविष्यवाणी प्राप्त गरेको थिइन् ।” तब शाक्यमुनिले भविष्यमा उनी “ल्याप्प लाईट सुमेरु” नामको बुद्ध हुने घोषणा गर्नु भयो ।

बुद्धको यस कुरालाई सुनेर बुद्ध महिला अति नै प्रसन्न भइन् । उता राजा अजातशत्रुले ती महिलाको भन्दा हजारौ गुण बढी तेल अर्पण गरेर पनि बोधिद्वान प्राप्त गर्ने कुनै भविष्यवाणी पाएनन् किनकी उनी भित्र निकै घमण्ड लुकेको थियो ।

यो आफेमा एक नीतिकथा त हो तर यसमा एउटा दार्शनिक कुरा पनि छ जुन गरिब महिलाको दियो मा दर्शाइएको छ कि इमान्दरीता सबैभन्दा महत्वपूर्ण कुरा हो । यो सत्य हो कि ती महिलाले कुनै सहाहनीय प्रयास त गरिकी थिइनन् साथै सांसारिक मोहमा परेका मानिसहरूलाई उनको थोरै तेलको अर्पणबाट ब्यक्त उनको सर्मपणको पत्तै पाएनन् ।

तर शाक्यमुनी एकदमै सुक्ष्म दृष्टिक्र मानिस हुनुहुन्थ्यो । इमान्दरीताले बाधेको मानिस बीचको बन्धनलाई केहीले पनि काट्न सक्दैन । अरु सबै चिज जीवनका अनगिन्ती दुःखका भुमरीहरू बीच विलिन भएतापनि त्यस प्रकारको इमान्दरीता सधैभरी अझ बढी तेजिलो भई चम्किनेछ ।

ती बुढी महिलाले अर्पण गरेको दियोको प्रकाशमा शाक्यमुनीले जीवनको ज्योतिलाई देख्नु भयो जुन कहिल्यै मधुरो हुँदैन । उनले गरेको अर्पणको भौतिल मूल्य नभई त्यस अर्पण गर्नुको पछाडीको उनको भावना महत्वपूर्ण छ । राजा अजातशत्रुको पाँचहजार गाडा तेल भन्दा ती गरिब महिलाले अर्पण गरेको तेल बढी महत्वपूर्ण थियो । त्यो सानो दियोले ती महिलाको सम्पूर्ण जीवनभरीको इमान्दरीता रहेको थियो । साना साना कुराहरूको महत्वलाई बुझ्ने मन र देख्दा सानो लाग्ने कुराहरूलाई पनि माया गर्ने सानै कार्यले पनि मानिसलाई प्रभावकारी प्रभाव पार्न सकछ । तथापि, मलाई लाग्छ, आजको आधुनिक समयले यस भावनालाई लामो समयसम्म उपेक्षा गरिएको थियो जसलाई इतिहासको धेरै पछाडी छोडेको छ ।

म यतिखेर धेरै वर्ष अगाडी २० वर्षको उमेरमा विल्नुभएकी मेरी आमा सम्फन्नु । सम्भवत असमृद्धिको युग, मेझी युगमा जन्मिनु भएको र गरिबी र युद्धकालमा जसोतसो आफ्नो बच्चाहरूलाई हुक्काउन सकेकी उनी अस्तुहरू जस्तै होशियार हुनुका साथै स-साना कुराहरूलाई पनि महत्व दिन्थ्यन् । उपभोग्य वस्तुको कमी हुदै त त्यो गर्नु स्वभाविक पनि थियो तर दोस्रो विश्वयुद्धको समाप्तिको केही दशक पछि मानिसहरू विभिन्न उपभोग्य वस्तुहरूको मजा लिदै जाँदा पनि उनीले यस प्रवृत्तिलाई कायम नै राख्नु भयो ।

जब उहाँले पसलबाट केही सामान किन्नुहुन्थ्यो, ती सामानका खोलहरू निकालेर जतनले पट्याएर राख्नुहुन्थ्यो जबकी उहाँलाई ती खोलहरूको पुनः प्रयोग कुन काममा हुन्छ भन्ने कुनै ज्ञान हुन्न थियो । छोराछोरीले त्यो कागज फ्याकिदिनु भन्दा म यति धेरै फोहरी हुन सकिदन भन्ने उनको जवाफ हुन्थ्यो । आज पनि मेरो मस्तिष्कमा उहाँको

इमान्दरीताको गहिरो छाप पार्नु भएको छ जुन अनमोल धन हो । यो मेरी आमाको मात्र कथा नभई विशेष गरि मेइजी युगमा जन्मिनु भएका महिलाहरू धेरैको यस्तै कथाहरू छन् । जबजब ती महिलाहरूलाई देख्नु, मलाई केही महत्वपूर्ण कुराहरूको अनुभूति ताजा भइदिन्छ ।

दोस्रो विश्वयुद्ध पछिको अर्थतन्त्रले निम्न्याएको उपभोगवादी संस्कारको विकास सँगसँगै मानिसहरूले कुनै बेला दुर्लभ रहेको वस्तुहरूको महत्व बुझ्न सकेनन् । फलस्वरूप सानातिना वस्तुहरूलाई माया गर्ने, जतन गर्ने भावना हराउँदै गयो । यसरी भौतिकवादी सम्यताको पलायन सँगसँगै मानिसको नैतिकता हराउँदै गयो र सामाजिक अन्यौलता बढाउँदै गयो । वातावरणीय असन्तुलन तथा पेट्रोलियम पदार्थमा आएको अभाव यी समस्याहरूका उदाहरण हुन्, जसबाट हामीले पाठ सिक्नु नै पर्ने हुन्छ । अविशिष्ट क्षेत्रमा पनि आध्यात्मिक मान्यताको आवश्यकतालाई यस “गरिव महिलाको दियो” ले हाम्रो ध्यानाकृष्ट गरेको छ ।

यो तपाईं हाम्रो दैनिक जीवनमा घटिरहेको विषयवस्तु नै हो । चाहे तपाईंको अपार्टमेन्टमा भान्धा कोठा संगे २.३ वटा कोठाहरू भएको होस् वा एउटै मात्र कोठा भएको होस् । मलाई लाग्छ तपाईंले “सानो महल” को इच्छा राख्नु हुन्छ जसले तपाईंको प्रत्येक दिनको जीवनलाई साथ

दिन्छ । आफूले धेरै समयसम्म उपभोग गरेको फर्निचरको पनि धेरै माया हुन सक्दछ, चाहे त्यो रिविसकेको होस्, थोत्रो होस् या काम नलाग्ने नै किन नहोस् ।

म विश्वास गर्नु यस्ता भावनाहरूको सम्मान हुनुपर्छ । शायद, एउटा टुक्रिएको फर्निचरले लोग्ने र स्वास्नी वीचको प्रगाढ सम्बन्धबाट पैदा भएको सुन्दर भावुकतालाई दर्शाउँछ । म र मेरी श्रीमतीले सधै यस्ता भावनाको कदर गर्याँ । एक महिलाको गहिरो चासो र कस्णा त्यस प्रकारको शब्द र कार्यहरूमा स्पष्ट रूपमा देखिने छ जसले तिनीहरूको सन्तान र लोग्नेको जीवनलाई समृद्ध बनाउँछ । म विश्वास गर्दछु कि दैनिक जीवनमा यस किसिमको कार्य नगरी जीवनमा सामाजिक सुधारका लागि जतिनै मरीमेटे पनि हाम्रो कार्य सिद्ध हुन सक्दैन ।

जापानी मुख्य दैनिक पत्रिका मध्येको एउटा पत्रिकाले यस वर्ष (१९७०) को शुरूवातको सम्पादकीयको एउटा अंशमा लेखिएको छ:

“आहिले हामी एउटै मानव समाजमा बाँचिरहेका छौ भन्ने साभा समझदारी बनाएर त्यहि समझदारीले नयाँ समृद्ध र आपसी सहकारी विश्व बनाउनु अपरिहार्य भएको छ ।”

मैले लगाएको सानो लुगा र खाएको खानाको उत्पादनमा सयौ मानिसहरूको कडा परिश्रम र पसिना बगेको हुन्छ भन्ने गहिरो जागरणका साथ हरेक दिन मान्छे भएर बाँच्न चाहन्छु । यो नै नयाँ विश्व निर्माण तर्फको ढूँढ विश्वास र गर्वले भरिएको पहिलो पाइला हो भन्ने म विश्वास गर्दछु ।

मैलै लगाउको सानो लुगा २ खाएको
खानाको उत्पादनमा सयौ मानिसहरूको कडा
परिश्रम २ पसिना बगेको हुन्छ अन्ने गहिरो
जागरणका साथ हैरेक दिन मान्छे भएर
बाँच्न चाहन्छु । यो नै नयाँ विश्व निर्माण
तर्फको ढूँढ विश्वास र गर्वले अस्तुको पहिलो
पाइला हो अन्ने म विश्वास गर्दछु ।

अनुबादक : नारायण प्रसाद शर्मा गेरे

आविष्य सिर्जना गर्दै

मलाई अलिकति समस्या पन्यो किं नाम् म्योहो रेङ्गे क्यो प्रार्थना गरिहाल्छु

मेरो नाम यसस्त्री थापा हो । म जेम्स स्कूलको कक्षा ५ मा अध्ययनरत हुँ । मेरो

बुवा राजेश थापाको प्रेरणाबाट मैले यस निचिरेन बुद्धिमत्ता साधना गर्ने सौभाग्य प्राप्त गरेको हुँ । शुरुमा रमाईलो लागेर बाबासंग प्रार्थना गर्ने गर्थे र उहाँसंग सोध्ने पनि गर्थे कि, बाबा यो प्रार्थना गरेर के हुन्छ ? उहाँले भन्नुहुन्यो, असल मान्छे बनिन्छ र दुःखलाई सजिलै हटाउन सकिन्छ । त्यसैले मलाई पनि असल व्यक्ति बन्नुले भनि जानी नजानि बाबा संगे प्रार्थना गर्न थाले ।

यस धर्ममा लागेपछि मैले धेरै लाभहरू पाएको अनुभव गरेको हु । ती मध्ये दुई वर्ष अगाडि मैले जेम्स स्कूलमा पढन पाउँ भनि धेरै प्रार्थना गरेको थिए जुन मेरो सपना साकार भएको छ । त्यस्तै गरि ७ महिना अगाडि मामुको अमेरिकामा ग्रीन कार्डको लागि हामी (बाबा, म र दिदी) ले घरमा धेरै प्रार्थना गरेका थियो । जसको फलस्वरूप हामीले प्रार्थना गर्दा गर्दै मामुको फोन आयो र ग्रीन कार्ड पाउनु भएको खबर सुनाउनु भयो । म लगायत सबैजना धेरै खुशी भयो र गोहोन्जोनलाई धन्यवाद स्वरूप फेरि दाइमोकु प्रार्थना गन्यो किनकी मेरो मामुसंग भेट नभएको पनि साडे दुई वर्ष भैसकेको थियो । यसै क्रममा गत फेब्रुवरी १८ मा म, बाबा र दिदीको अमेरिका जाने भिसाको लागि अन्तवार्ता दिनुपर्ने थियो । सो अन्तवार्ताको सफलताको लागि हामी सबै मिलेर धेरै भन्दा धेरै प्रार्थना गन्यो । तैपनि, मलाई असफल भइन्छ कि भन्ने डर लागेको थियो । “गोहोन्जोन प्रति गरेको प्रार्थना कहिल्यै अनुत्तरीत हुँदैन ।” भन्ने मार्गदर्शनलाई गहिरो रूपमा आत्मसाथ गर्दै गोहोन्जोनको अगाडि बसेर प्रार्थना गरि नै रह्यौ । फलस्वरूप, हामी अन्तवार्तामा सफल भयो । अन्तवार्तामा हामीलाई धेरै सजिलो

प्रश्नहरू सोधियो साथै अन्तवार्ता लिने अंकल पनि धेरै मज्जाको लाग्यो । उहाँले ठट्टा गरि गरि हामीलाई प्रश्नहरू सोच्नु हुन्यो । उहाँले सोधेका प्रश्नको उत्तर हामीले सजिलै संग दिन सक्यौ । अन्तमा उहाँले “You are welcome to USA” भन्दा म खुशीले उप्रिएछु । घरमा आएर गोहोन्जोनलाई फेरि धन्यवाद भन्दै दाइमोकु प्रार्थना गन्यौ । अब मैले मामु संग छिटै भेटन पाउँदैछु । म ज्यादै खुशी हु ।

म यहाँसम्म आइपुग्दा आफ्नो आस्थालाई बलियो बनाउन सक्नुको कारण भनेको डिप्ट्रिक्ट सभामा सहभागी हुनाले र मेरो बाबा र दिदीले सधै सभामा जान प्रोत्साहन दिनाले भएको हो । अहिले मलाई खाइकान र डिप्ट्रिक्टको सभा र कार्यक्रमहरूमा जान असाध्यै रमाईलो लाग्छ किनकी मलाई डिप्ट्रिक्टमा सबैले माया गर्नुहुन्छ । कहिलेकाही मलाई सेन्सेइले बालबालिकाहरूलाई दिनुभएको मार्गदर्शन सभामा बोल्न लगाउनु हुन्छ जसले गर्दा मेरो आस्था भन बलियो हुँदै गयो । मेरो स्कूलमा पनि साथीहरू लगायत शिक्षकहरूले मलाई असाध्यै माया गर्नुहुन्छ ।

हिजोआज त मलाई अलिकति समस्या पन्यो कि, नाम् म्योहो रेङ्गे क्यो प्रार्थना गरिहाल्छु । हाप्रो स्कूलको फुटबल म्याचमा मैले पेनाल्टी हान्ने मौका पाएको थिए र पेनाल्टी हान्न अगाडि मैले तीन चोटी नाम् म्योहो रेङ्गे क्यो भने र बल हिर्काए नभन्दै बल गोलपोष्ट भित्र छिन्यो र हाप्रो समूहले जित्यौ ।

यो सबै निचिरेन बुद्धिमत्ताको साधनाको कारण भएको हो भन्ने मलाई लाग्छ । अन्तमा यो धर्ममा जीवनभर लागिरहने र सिर्जनशील परिवारको निर्माण गर्ने प्रण गर्न चाहन्छ ।

शब्द व्याख्यान

पृथीका बोधिसत्त्वहरू: नाम् म्योहो रेङ्गे क्यो प्रार्थना गर्नुको साथै प्रचार गर्नेहरू। “पृथी” भनेको बुद्ध प्रकृति हो र “बोधिसत्त्व” भनेको अस्तुरूको निम्नि सहयोग गर्न आफ्नो जीवन समर्पित गर्ने व्यक्ति हुन्।

बुद्ध: सम्पूर्ण जीवनको सत्य प्रकृतिलाई अनुभूति गर्ने र अस्तुरूहाइ पनि उस्तै बोधिज्ञान प्राप्त गर्ने तर्फ डोऽयाउने व्यक्ति हुन्। सम्पूर्ण मानवमा बुद्ध प्रकृति विद्यमान रहेको हुन्छ र विवेक, साहस, करुणा र जीवन-शक्तिको गुणहरूद्वारा चित्रण हुन्छ।

दाइशोनिकुः: शाब्दिक अर्थमा “शीर्षक” हो। नाम् म्योहो रेङ्गे क्यो को प्रार्थना वा वन्दना गर्ने भन्ने बुझिन्छ।

गोष्ठो: शाब्दिक अर्थमा “महान आदरको उल्लेखनिय लेख”: निचिरेन दाइशोनिनको लेखहरू।

मानव ऋग्निः: एक व्यक्तिको अन्तर्जीवनमा आएको गहन परिवर्तनले समाज र प्राकृतिक वातावरणलाई नै परिवर्तन गर्न सक्ने प्रभावको धारणा हो।

द्वयिनेन सान्जेनः: शाब्दिक अर्थमा “एक पलमा तीन हजार संसारमा निहित हुनु”। बौद्ध विद्वान र पुजारी तियनताइद्वारा प्रतिपादन गरिएको दर्शनशास्त्रीय प्रणाली हो जसले दैनिक जीवन र आधारभूत सत्य वीचको सम्बन्धलाई वर्णन गर्दछ।

कर्मः: आफ्नो जीवनमा गरेका कार्य र त्यसका असरहरूको संकलन जुन जीवनको गहिराइमा रहेको हुन्छ र जसले भविष्यमा अक्सर अदृष्ट प्रभावको रूपमा कार्य गर्दछ।

कोसेनस्थुः: शाब्दिक अर्थमा, “वृहत् रूपमा (बुद्धधर्म) लाई फैलाउनु हो।” निचिरेन दाइशोनिनको बुद्धधर्मको प्रचार-प्रसारद्वारा सम्पूर्ण मानव जातिको सुख र दिगो शान्ति हासिल गर्नु।

सञ्चर्मपुण्डरीक सुत्रः: शाक्यमुनि बुद्धको उच्च शिक्षा

जसमा शाक्यमुनिले प्रत्यक्ष रूपमा आफ्नो बोधिज्ञान देशना गर्नुभएको छ र उहाँको पहिलेको उपदेश केवल प्रारम्भिक भएको र उपेक्षा गर्नु पर्दछ भनेर घोषण गर्नु भएको छ।

निचिरेन दाइशोनिन (१२२२-१२८२): मौलिक बुद्धधर्मको सत्य कारकका संस्थापक जसले अप्रिल २८, १२५३ मा पहिलो चोटी नाम् म्योहो रेङ्गे क्यो को प्रार्थना गर्नुएको थियो।

शोका भावकार्डः: शाब्दिक अर्थमा, “मूल्य सिर्जनाको निम्नि समाज हो।” निचिरेन दाइशोनिनको बुद्धधर्मको संस्थाको नाम हो।

दश संसारः: हरेक व्यक्तिमा निहित जीवनको दश सम्भाव्य अवस्थाहरू हुन् जसबाट क्षण क्षणमा उक्त व्यक्ति गुप्तिरहन्छ। तिनीहरू, नर्क, भोक, रीस, पशुत्व, मानवता, स्वर्ग, शिक्षा, बौद्ध, बोधिसत्त्व र बुद्धत्व हुन्।

गोहोन्जोनः: निचिरेन बुद्धधर्ममा समर्पणको वस्तु। यसमा नाम् म्योहो रेङ्गे क्यो को नियम समाविष्ट हुन्छ जसले सम्पूर्ण जीवनमा व्याप्त गर्दछ र सबै मनिसहरूमा विद्यमान बुद्धत्वको जीवनावस्थालाई अभिव्यक्त गर्दछ। गोहोन्जोनलाई नाम् म्योहो रेङ्गे क्यो प्रार्थना गर्नाले हामी भित्र विद्यमान बुद्धत्वलाई उजागर गर्न समर्थ हुन्छौ। “गो” भन्नाले “आदर्णीय” र “होन्जोन” भन्नाले “आदरको आधारभूत वस्तु” हो।

नाम् म्योहो रेङ्गे क्योः: निचिरेन बुद्धधर्ममा प्रतिपादित ब्रम्हाण्डको आधारभूत नियम, जसले जीवनको सही पक्षलाई अभिव्यक्त गर्दछ। यसको प्रार्थना गर्नाले मनिसहरूमा विद्यमान बुद्ध प्रकृतिलाई उजागर गर्दछ र यो एस.जि.आई. का सदस्यहरूको प्रमुख साधना हो। यद्यपि, नाम् म्योहो रेङ्गे क्यो को गहिरो अर्थ यसको साधना गरेपछि मात्र प्रकट हुन्छ तर यसको शाब्दिक अर्थ: नाम् (समर्पण), बुद्धधर्मको साधना गर्ने कार्य; म्योहो (अद्भूत धर्म), ब्रम्हाण्डको आवश्यक नियम र यसको प्रकट; रेङ्गे (सद्धर्म), कारण र असरको परस्परता; क्यो (बुद्धको उपदेश), सम्पूर्ण गतिविधि हुन्।

New Human Revolution Series

Vol 1- Vol 20 ₹ 275 EACH

Human Revolution Series

Vol 1-3	₹ 375
Vol 4-6	₹ 375
Vol 7-8	₹ 375
Vol 9-10	₹ 375
Vol 11-12	₹ 400

Eternal Ganges Press Pvt. Ltd.

E-15, 4th Floor, Hauz Khas-Market, Hauz Khas, New Delhi - 110016

Phone: 011-46109201, 011-46109203-09

In case of any queries please write to:
sales@eternalganges.com

(All rates are in Indian Rupees)

प्रकाशनः
हिमालयन प्रेस सर्भिस